The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
FRIDAY, JUNE 24, 1966

LATVIJA
AMERIKĀ

51. N-RS PIEKTDIENA, 1966. G. 24. JŪNIJS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A. tālrunis 544-4278

14. jūnija atbalsis

Baltijas tautu genocīdu atgādinot, ASV tautas vietnieku nama 16. jūnija sēdi ievadīja Latviešu ev.-lut draudžu apvienības Amerikā prezidenta prāvesta Aleksandra Veinberga lūgsna, pieminot Baltijas valstis kā brīdinājumu brīvajai pasaulei, kā piemēru tāda imperiālisma agresijai, kas gan runā brīvības vārdus, bet padara citus par vergiem.

Deputāts E. Dervinskis pēc tam runā uzsvēra,ka Latvijas,Lietuvas un Igaunijas nelikumīgā iekļaušana Pad. savienībā notika diktātoru Hitlera un Staļina vienošanās rezultātā un joprojām ir viena no lielākajām netaisnībām un problēmām, kuru Apvienotās nācijas vēl nav atrisinājušas, jo komūnistu valstis Pad. savienības vadībā paralizē jebkuru rīcību šai virzienā. E. Dervinskis izteica pārliecību, ka ASV sūtnim Apvienotajās nācijās Arturam Goldbergam vajadzētu pastāvēt, lai AN savā darba sekā uzņemtu Baltijas valstu neatkarības jautājumu, tā vēršot visas pasaules uzmanību uz šo tautu ilgstošo apspiestību. Cik taisnīga šī lieta, to pierāda Baltijas valstu trimdas vadītāju un darbinieku aktīvitāte. E. Dervinskis arī norādīja uz „Amerikas balss" raidījumu Baltijas valstīm nepietiekamību. Baidoties apvainot Pad. savienību, „Amerikas balss" pašreiz raida baltiešiem vienīgi ziņas. Raidījumu programma būtu paplašināma un raidījumu skaits pavairojams.

Pabeidzot savu runu E. Dervinskis uzsvēra, ka ASV valdībai kā brīvās pasaules vadonei piekrīt atbildība visos iespējamos veidos darboties, lai pasaulē panāktu īstu brīvību un mieru, un būtu nepieciešams aktīvāk un efektīvāk iestāties par Latvijas, Lietuvas un Igaunijas tautu ir morāli, ir likumīgi taisnīga prasība.

★

Stokholmā Igauņu informācijas centrs, Latviešu nacionālais fonds, Lietuviešu apvienība Zviedrijā, Poļu bēgļu padome, Brīvo ungāru centrālā savienība, Rumāņu nacionālā komiteja, ACEN delegācija Stokholmā un Baltiešu komiteja sagatavojuši kopīgu apellāciju par ilgstošo genocīdu Baltijas valstīs. Apellācijā Pad. savienība apsūdzēta AN genocīda akta pārkāpšanā, kuŗu pati parakstījusi, un visas brīvās tautas, valdības, prese, sabiedrība un starptautiskās organizācijas aicinātas atbalstīt taisnīgo prasību: lai AN cilvēku tiesību komisija uzņemtu savā darba kārtā padomju noziegumus Baltijas valstīs; lai AN piespiestu Pad. savienību, kā arī Centrāl- un Rietumeiropas komūnistu valstis piešķirt politiskajiem ieslodzītajiem amnestiju un atļaut tiem atgriezties brīviem savās mājās; lai Baltijas valstis, kuŗas Pad. savienība okupējusi varmācīgi un pret tautu gribu, kā arī pārējās apspiestās tautas atgūtu brīvību un pašnoteikšanās tiesības.

—ns

BPLA LŪGUMS DE GOLLAM

Sakarā ar Francijas valsts prezidenta Šarla de Golla viesošanos Maskavā, Brīvās pasaules latviešu apvienības priekšsēdis prof. P. Lejiņš nosūtījis de Gollam šāda satura telegrammu:

„Brīvās pasaules latviešu apvienība mani lūgusi sazināties ar Jums, sakarā ar Jūsu braucienu uz Pad. savienību. Jūs, prezidenta kungs, un franču tauta arvien esat bijuši latviešu tautas draugi un to vienmēr atbalstījuši tās cīņā par brīvību. Pašreizējos apstākļos vēlreiz lūdzam Jūs izmantot visu savu iespaidu, lai Latvija un pārējās Baltijas valstis varētu atgūt brīvību, kuŗu zaudējušas, Pad. savienības bruņotajiem spēkiem iebrūkot to territorijā.— Pierre P. Lejins, Brīvās pasaules latviešu apvienības priekšsēdis."

Vietnamas karš franču skatījumā

Lielajā franču laikrakstā parādījies plašāks raksts par kaŗadarbību Vietnamā, kuŗš objektīvitātē un tālredzībā pārspēj visu, kas līdz šim rakstīts ASV draudzīgajā presē. Pie tam jāpasvītro, ka „Figaro" nav opozicijas organs, bet parasti atbalsta franču valdības politiku.

Raksta autors skaidri deklarē, ka, par spīti Francijas pašreiz ne visai draudzīgajām attieksmēm ar ASV, nekādā ziņā nedrīkst vēlēties amerikāņu neveiksmi Vietnamā, jo turienes kaŗā lieta negrozās vienīgi ap Vietnamu, mazu un neievērojamu zemi, bet skarta ļoti svarīga problēma, kuŗa tālu pārsniedz Dienvidaustrumāzijas robežas. Šīs problēmas būtība esot — pierādīt, ka iespējams sekmīgi cīnīties un apturēt subversīvo (t. i. komūnistisko) aktīvitāti kādas valsts (šai gadījumā Vietnamas) iekšienē.

Raksta autors loģiski pierāda, ka — sakarā ar vispārējām bailēm no jauna pasaules kaŗa, šoreiz atomkaŗa — komūnisms izstrādājis jaunu kaŗa taktiku. Lai turpinātu „planētas iekarošanu" bez riska, ka „sociālistiskie (resp. komūnistiskie) sasniegumi" varētu iet bojā atomkaŗā, komūnisms organizējot revolūcionāras kustības citu valstu iekšienē, kuŗām sniedz atbalstu no ārienes. Šī metode izstrādāta un izmēģināta praksē jau Spānijas pilsoņu kaŗā un Maocetunga cīņās Ķīnā. Raksta autors pasvītro, ka šai metodei lielas priekšrocības: tā kā tā esot „iekšēja" cīņa, tad pret to nevarot lietot Apvienoto nāciju organizētas starptautiskas sankcijas. Ja no iekšienes apdraudētajai valstij nākot palīgā tās sabiedrotie, tad šo palīdzību sauc par „nelikumīgu iejaukšanos valsts iekšējās lietās" un par tautu pašnoteikšanās principa neievērošanu (šie saukļi atskan visās zemēs, kuŗās tiek organizētas demonstrācijas pret amerikāņu „iejaukšanos Vietnamā"!). Tā komūnisms izstrādājis īpatu cīņas metodi, kuŗā revolūcija kļūst par kaŗu, bet kaŗš par revolūciju. Šo metodi ļoti sekmīgi lieto tie, kas jau sen pieraduši cīnīties ar „ideoloģiskiem ieročiem" resp. propagandu (t. i. komūnisti). Šāds cīņas veids dod iespēju gūt lielus panākumus ar minimālu risku. Šādā cīņā revolūcionārie uzbrucēji arī atrodas ļoti izdevīgās pozicijās, jo grūti tos iznīcināt, neskaŗot arī vietējos iedzīvotājus, kuŗu vidū tie slēpjas. Nav arī iespējams vērsties pret revolūcionāru atbalstītājiem no ārienes (šai gadījumā pret Ķīnu un Krieviju), jo jābaidās no kaŗa palašināšanās resp. jauna pasaules kaŗa izcelšanās. Jaunajā komūnistu cīņas taktikā ietelp arī lieliski noorganizēta pacifisma un pretkaŗa propaganda. Raksta autors aizrāda, ka pretkaŗa propaganda pirmoreiz izmēģināta praksē jau otrā pasaules kaŗa priekšvakarā un tā sākumā — jau Minchenes vienošanās laikā. Radīt nedrošības un svārstīšanās sajūtu pretinieku vidū un organizēt studentu „miera gājienus" ir tikpat svarīgs cīņas iero-

(Nobeigums 8. lpp.)

LĪGO!

Elmāra Damberga zīmējums

Drūmas izredzes Britanijas saimniecībā

Britanijas lielajām saimnieciskajām grūtībām pievienojies vēl jauns faktors — jūrnieku streiks, kuŗš turpinās jau vairākas nedēļas un paralizē saimniecisko dzīvi, nodarot tai zaudējumus, kas sniedzas miljonos. Bet tas vēl nav viss: sakarā ar lielo konkurenci starptautiskajā tirdzniecībā šim streikam var būt liktenīgas sekas: Britanija zaudēs tirgus savām eksportprecēm. Jau pirms streika atskanēja balsis presē, ka ārzemju firmas žēlojoties par gauso tempu, kādā brīti izpilda pasūtinājumus. Laiki mainās: pirms kaŗa bija dzirdamas tikai labas atsauksmes par angļu preču kvalitāti, britu firmu solidumu, priekšzīmīgo piegādi u c. Zemei, kas dzīvo tikai no tirdzniecības, un tāda ir Britanija, katra ārzemju tirgus zaudēšana ir smags trieciens. Britanija ieved pārtiku, kādēļ streikam ieilgstot, sāks trūkt pārtikas preces, celsies arī to cenas.

Sreika sākumā britu sabiedriskā doma nebija noskaņota pret streikotājiem: daži laikraksti pat aizrādīja, ka jūrnieku darba laiks esot gaŗāks un izpeļņa mazāka nekā citās zemēs. Dažādas streikotāju grupas līdz šim bija panākušas ievērojamu sava stāvokļa uzlabošanu, kādēļ lai tas būtu liegts jūrniekiem? Tagad sabiedrības noskaņojums tomēr sāk mainīties. Jau tā apdraudētais britu mārciņas kurss krīt— sakarā ar streiku. Noskaņojums pret streikotājiem sevišķi paasinājās pēc tam, kad tie noraidīja sevišķas izmeklēšanas komisijas izstrādātos kompromisa priekšlikumus un izteica gatavību streikot, ja vajadzīgs, mēnešiem ilgi. Presē atskan pārmetumi arī valdībai, ka tā nav pietiekoši aktīva streika likvidēšanā: valdība varētu, piemēram ,apsolīt kuģu īpašniekiem sevišķu pabalstu ar noteikumu, ka viņiem jānāk pretim streikotājiem darba laika un atalgojuma jautājumā. Ir savādi, ka strādnieku partijas valdība, kuŗa grib stingri turēties pie savas „algu un ienākumu saskaņošanas" politikas, nonāku si konfliktā ar strādnieku arodbiedrību. Ja valdība šai gadījumā atkāpsies no sava algu un ienākumu saskaņošanas likuma, tad acumirklī var sākties jauns streiku vilnis kādā citā saimnieciskās dzīves nozarē. Bet lēboristu valdība nevar vairs atļauties nekādus eksperimentus, ievērojot draudīgo mārciņas stāvokli.

Jūrnieku streiks izcēlās brīdī, kad vēl nebija aprimis satraukums par valsts jauno budžetu. Bija savādi vērot, ka pirmajā mirklī visi likās apmierināti ar to, pat it kā atviegloti atvilka elpu: nebija paaugstināts ienākuma un importa nodoklis, nebija palielinātas arī „nastas" smēķētājiem u. c. Laikraksti uzņēmumos rādīja finanču ministru Kalaganu apmierināti smaidam par savu „jaunpiedzimušo" bērnu (t. i.jaunizstrādāto budžetu), laikraksti sīki arī aprakstīja Kalagana līdzšinējo dzīvesgaitu, paregojot viņam pat premjērministra posteni nākotnē. Bet drīz vien kļuva redzami budžetā paslēptie asie ērkšķi. Jaunais budžets gan ieplūdinās valsts kasē miljonus, bet iedzīvotājiem tas ir vissmagākais bdžets, kāds pēdējā laikā piedzīvots. Varbūt taisnība tai konservātīvo partijas deputātei, kuŗa parlamentā runāja par „bez jēdzīgāko budžetu", kāds jebkad bijis. Sakarā ar jauno budžetu darba devēji katru nedēļu maksās valdībai nodokli par katru nodarbināto, bet šis nodoklis būs patiesībā jāsamaksā... iedzīvotājiem, jo cenu celšanās nav novēršama. Pie tam jaunais nodoklis skars arī kultūras iestādes — teātrus, skolas u. c., bet pēdējās jau tā atrodas paberna stāvoklī Britanijā. Ar šo nodokli finanču ministrs cer arī pamudināt strādājošos pāriet no „neproduktīva" darba uz rūpniecības uzņēmumiem (pēdējie samaksāto nodokli saņems atpakaļ un — vēl prēmiju). Jāšaubās gan, ka skolotāji, ierēdņi un citi garīgā darba strādnieki pāries uz fabrikām! Kalagana ori-

(Nobeigums 8. lpp.)

A. Sedasdēls

Uguns tilti

Kad saule visaugstāk uzlīgo zilajā debesu kalnā un valgmes piemirkušā mākoņu drūzma visspalgāk izdungo pērkonu, mūžīgā auglības devēja zeme iegriežas vasaras vārtos, puškodamās ar pilnplaukumu un brieduma tvanu.

Tā ir neatdarināmā dabas valoda, kas, vasaru iezvanot, skan no puķu ziedēšanas, zāles viļņošanās un koku rāmās šalkšanas.

Varbūt ir tikai viena reize, viena nakts ar tās smaržīgo priekšvakaru, kad visspilgtāk saredzam šo mūžos nemainīgo ainu Dieva spēka un varenības radītās dabas sejā, kad viss kūsā un pulsē, mirdz un žilbina.

Ja mums nebūtu šīs dievišķās un noskaņās neaptveramās Jāņu nakts, mēs būtu kā nokaltuši koki, kuŗi paši vairs nedz redz, nedz jūt savus zarus.

Ar saulgriežu nakti, kas tinas zālēs un vainagos, dziesmās un nezūdīgā jūsmā, mūsu domas pāraug neredzamos putnos, kuŗu ceļš virzīts tikai uz vienu vietu — mūsu dzimteni.

Mēs atkal un atkal pārceļamies uz vietām un takām, it kā pa uguns tiltiem steigdamies, kuŗus no pakalna uz pakalnu izliec Jāņu naktī degtās darvas mucas, piemirdzot laukus un mežus ar rāmu zeltainu gaismu. Tajā skaidri saredzam druvu līgošanos, latviešu lauku sētas piemīlīgo siluetu ar kuplo, ēnaino dārzu, aiz kuŗa Jāņu nakts līksmē aizskurbis priecīgo līgotāju pulks.

Šie uguns tilti mūs pārceļ uz pagājībā iesligušo laika posmu, kad mūsu kājas vēl izjuta pašu zemes siltumu vai rīta rasas spirdzinošo vēsumu.

Bet vai arī noškirtībā no tā, kas mums reiz pašiem bija, mēs drīkstam atteikties un nocietināt savas dvēseles, noraujot tās no uguns tiltiem, kuŗi tagad stiepjas pāri jūdžu tūkstošiem? Vai gan šie tilti šodien nav paturami vēl spožāki, ar vēl stiprākiem balstiem, jo pa tiem Jāņu nakti aiztraucas mūsu neapklusināmās ilgas un vēlēšanās — vēlreiz izsliet satumsušās zāļu vakara debesīs zeltā lāsmojošo darvas mucu, ap kuŗu šalktu brīvu dziesmu prieks un ziediem rotāto vainagu drūzma?

Svešumā dzīvojot, mūsu garīgās saistības ar tēvzemi ietveŗas daudzos priekšstatos un saglabātās atmiņās par savas dzimtenes mūža skaistāko daļu.

Jāņu nakts ar savu burvību un dziļi tverto simboliku ir kā neatņemama daļa mūsu paaudžu mūžiem un latviešu zemes dzīvības ritmam. Tādēļ tā jāieglabā sevī arī tad, ja dzīve rit neierastās sliedēs, kur mūsu skatienam pietrūkst no Latvijas ozola zariem vītā un pļavu ziediem greznotā Jāņu vainaga.

Laiks jau aizvilcis gaŗu jūdzi mūsu dzīvei svešumā, un mēs nezinām, cik ilgi vēl tas mūs krimtīs ar bezcerības gājumu un nepiepildītām iecerēm. Varbūt tas noguldīs svešajā malā visu mūsu vecāko paaudzi, iekām kaut kur pazibēs gaismas stars, atstājot tās vietā jauno audzi, kuŗas sirdskvēle un ilgošanās lai būtu tāda pati, kā tiem, kas aizsteigušies.

Mēs būtu šodien kā nožēlojami un noskranduši ubagi, ja mums trūktu pārliecības par to. Bet mēs arī zinām, kāda šodien izskatās Jāņu nakts dzimtenē — bez brīva prieka, līksmības un senatnēji burvīgās noskaņas.

Arājam laupīta viņa sēta, zeme un viss, kas tam piederējis un kur iearti veselu paaudžu mūži. Par ko gan viņam Jāņu naktī dziedāt un priecāties? Kam uzsaukt nemirstīgo līgo? Kur ņemt saturu vecajam ozola kausam, ja tāds vēl vispār viņa rīcībā?

Kā latviešu arāja sēta, tā viņa seja šodien izķēmota ar nožēlojamā kolchoznieka vaibstiem, no kuŗiem raugās izmisis, bezcerīgs vergs, postā, trūkumā un bailēs nospiests radījums.

Ja nu baigās varas vergs Jāņu nakti paceltu balsi, tad tikai tādā toņkārtā, kādu noteikuši kolchoza vagariņi. Citu praktisku iespēju viņam nav. Tādēļ arī viņam atliek vienīgi atgriezties uz pagātnes takas un noreibt reiz bijušā priekā, sapņu un līgu acīm saskatot uguns tiltus, kuŗus reiz lieca brīvi plīvojošās liesmas tēvzemes kalnos un lejās.

Ogles gruzd un gaida vēja pūsmu, kas uzrautu liesmu. Nedz viņi tālumā, uguns tilta viņā galā, nedz mēs svešumā ne mirkli nešaubāmies par pārmaiņu tuvošanos. Varbūt tas vēl prasīs daudz laika, sāpju, skaudru pārdzīvojumu un izturības, bet mēs nešaubāmies.

Arī visi notikumi cilvēka dzīvē ir rada tiem, kuŗus vērojam dabā. Tur ir brīnišķā saulgriežu nakts ar jāņugunīm un dziesmām, priekiem un aizraušanos. Nakts reiz kļūs īsa arī tur, kur tai šodien neredzēt gala!

Uguns no svešās malas lai salejas ar tām, kas vēl paslepšus uzmirgo dzimtajā krastā.

Jāņu naktī mēs skaidri sadzirdam un uztveram tās līgodziesmas, kas izskan mūsu apspiesto brāļu dvēselēs, bez vārdiem uz ārieni, bet vērstas uz dvēseles dzīlēm.

Jo mums ir viena vēlēšanās, nerimtīga kopīga valoda un ilgas pēc saulgriežiem mūsu tautas sūrajā liktenī.

Jaunieši jau līgoja

Jaunieši sešu nedēļu nogaļu kursu pirmās dienas vakarā līgoja „Ērgļu ligzdas" kalnā. Montrealietes Austras Brāzmas novīto vainagu novērtē LNJAK vicepriekšsēdis hamiltonietis Arnolds Smiltnieks.
Foto: J. Ligers

Biruta Senkēviča

LAI PRIECĪGI SKAN LĪGO!

(Nobeigums)

Visizplatītākā tradicija ir jāņuguns dedzināšana. To parasti dedzināja kādā augstā kalnā, lai liesmas varētu apspīdēt visu plašo apkārtni, ietekmētu laukos auglību un pasargātu no visiem ļaunumiem un slimībām. Ja kāds bija slims, to nesa pie jāņuguns, lai arī vārgo apspīdētu visu dzīvinātājas liesmas. Dažās vietās Zemgalē jaunieši aizdedzināja no salmiem pagatavotas lāpas un skrēja pa laukiem, vicinādami tās kā auglības un aizsardzības simbolu, bet reizē arī kā dabas spēka zīmi, kas ietver sevī gaismu un dzīvību. Katrs gribēja piedalīties saules sveikšanā, jo jāņuguns simbolizē sauli, rāda gaismas krāšņo uzziedēšanu.

Visas malas atspīdēja
Jāņu bērnu guntiņām.
Kalni, lejas atskanēja
Zelteņīšu dziesmiņām.

Reizē ar dziesmām un jāņugunīm atdzimst arī Jāņu nakts burvība. Cilvēka sirds plūst pāri un skan līdz savas zemes saulainajām gavilēm. Jāņuguns kvēlā liesma iededzina sirdī gaišu prieku, un katrs grib puškot, dziedāt un līksmot un visādā veidā atbildēt lielās gaismas devējai saulei.

Dzīvības zālēm ugunij un gaismai nāk klāt apzināšanās par ūdens spēku. Bez ūdens ne zeme, ne saule nespēj dot dzīvību: puķēm jānovīst, kokiem un krūmiem jānokalst. Tādēļ Jāņu vakarā jāpušķo arī avoti, akas un upes; ziedu vainagi jāmet arī lielākos ūdeņos. Senāk meitas un sievas savāca rīta rasu, jo tai bija dziedinātājs spēks, tā deva veselību un skaistumu. Jāņu rītā plūca arī dažādas aprasojušas zāles un deva govīm, lai būtu dzeltens piens.

Pats Jānis veica šīs nakts mīlestības gaitas. Tādēļ arī mīlestības burvībām un paregošanām šī nakts ir īstais laiks. Meitas vija vainagus un meta tekošā ūdenī. Ja iedomātais iecerētā puiša vainags sakērās kopā ar sviedējas vainagu, tad rudenī gaidāmas kāzas. Jāņu vakarā svieda vainagu kokā, bet šis vainags bija jāpin no 3 x 9 puķēm vai zālēm. Ja tas no koka krita atpakaļ, tad šai gadā precības neiznāks. Skaitīja arī, cik reižu tas paliek karājamies, — pēc tik gadiem kāzas. Jaunavai no rīta ar visu vainagu jāiet gulēt, jo — kas nāks sapnī vainagu noņemt, tas būs nākošais dzīvesdraugs. Vainagu var arī uzlikt uz gultas gala, tad īstais ņēmējs to sapnī uzliks galvā. Zīlējumi notika arī ārpus mājām. Ezermalā jāskatās ūdenī, tad redzēs nākamo; meitām jāskrien ap pirti un jāskatās iekšā: kas tur peras, tas būs izredzētais. Pļavā jārok dzegužītes: ja saknes rociņas sakērušās kopā, tad apprecēsies. Ja grib kādu mīlamu cilvēku pie sevis saistīt, Jāņu nakti jāsaķer sienāzis, jāsakaltē un jāsaberž pulverī, kuŗu iebeŗ tā cilvēka ēdienā vai dzērienā, kuŗa mīlestību grib iegūt. Ēdienu gatavojot, jāteic: „Viegls kā sisenis, uzticams kā suns, padevīgs kā tārpiņš, uzticīgs uz mūžu!" Tāpat puisis apnes meitai siseni apkārt, un viņa tad skaitās saistīta. Simtām dažādu izdarību raksturo jaunu ļaužu mīlestību.

Aplamas ir domas par kādu dievu Līgo, jo šai vārdā izteikta saules lēkšana un rietēšana — saules šūpošanās. Tāpat kā citas Eiropas tautas, arī latvieši ticēja, ka vasarā un arī pavasarī saule šūpojas jeb rotā. Arī piedziedājums „līgo" (Zemgalē — līgā) Latgalē dažkārt variē ar „rotā".

Vispār pazīstama tradicija ir, ka Jāņu naktī nedrīkst gulēt. Ja saimnieku pāris ies gulēt, tad sakritīs veldrē labība, bet jaunieši nedabūs sev dzīvesdraugu. Bet it īpaši jāredz saules rotāšana, kas tiek daudzināta brīžiem zila, brīžiem zaļa un arī iesarkana. Vai arī Jāņu rītā lec trijas saules: viena rudzu, otra miežu, trešā tīra sudrabiņa. Te, protams, būs domāti senie auglības rīti.

Nekad netiek tik daudz dziesmu izdziedāts, kā Jāņu naktī, jo tad jāaplīgo visa dzīvā un nedzīvā radība. Latvietis veltī laukam, mežiem, sētām un lopiem savas domas vienkāršos tautas dziesmas vārdos, kas ir cēlas un dvēseliski skaidras lūgšanas, izlūdzas Dieva svētību, gūstot ticību, ka apkārtne iegūs aizsardzību pret tumšajiem zemes spēkiem, briedīs un līks auglības smagumā. Līgošanas otra nozīme — pelt netikumus un audzināt tautas pasīvos individus, pievēršot tos tikumiskai dzīvei.

Jāņu vakarā katrā latviešu sētā skan dziesmas. Ne tikai pašā sētā, bet līgo arī meži, lauki un birztalas. Katrā klētī puto miestiņš, un dzeltenais siera ritulis atgādina saules ripu. Jauniešu lūpas čukst vecos, bet vienmēr jaunos mīlestības vārdus. Visur dzirkstī gaišs prieks un asprātības. Alus kauss ceļo no rokas rokā, iet no mutes pie mutes, remdinot slāpes un reibinot prātus. Ja kādreiz kaimiņu vidū pastāvēja kāds strīds, tad Jāņu vakarā centās salīgt mieru. Viegli pārlaižot delnu kaimiņa kamiesim, apliecināja labās kaimiņu attieksmes. Tā visur dzirkstī dzīvības spēks, un zemnieks kopā ar savu saimi savā sētā, pļavā un tīrumā svin šos lielos ziedoņa svētkus. Ar katru izdzertu alus kausu raitāk rit dziesmu kamoli. Dzēriena malks bez dziesmas ir sula bez dzirkstoša spēka. Un dziesmu ir tik daudz, — kas gan tās visas var izdziedāt! Viena par otru skaistāka un jaukāka. Jauniešu un kaimiņu starpā notiek savstarpē apdziedāšanās. Visvairāk gan meitas apdzied puišus un otrādi, piemēram:

Vecas meitas vēžus gana
Sūnu purva maliņā:
Jaunas meitas, zeltenītes,
Puķītēm ceļu kaisa.

Ciema puiši piedzēruši,
Saguluši grāvmalā;
Mūsu meitas garām gāja,
Virsū svieda Jāņu zāles.

Jo vairāk dziesmu izdziedāts, jo vairāk rotaļu iziets un deju izdejots, jo daiļāka un līksmāka kļūst Jāņu nakts, kad darbīgais zemes rūķis sakūst kopā ar savu zemi un iesakņojas savā apkārtnē spēcīgām tradiciju saknēm.

Sirsnību apliecinādami, līgotāji nāk un iet. Saplūst kopā nakts teiksmainība, sirds siltums, ziedu skaistums, un visiem ir labi. Visi sajūt dvēselē savādu jutoņu: nogurušais jūtas atspirdzis, vecais — jauns, bet noskumušais — iepriecināts. Burvīgā Jāņu nakts ar savām tradicijām atraisa savu skaistumu, atsedz tēvzemes burvestību un ved cilvēkus pāri laikmeta tiltam, kas liecas no pagātnes pāri tagadnei uz nākotni. Ja mēs vēlamies iet pa šo tiltu, pa kuŗu staigājušas neskaitāmas mūsu senču paaudzes pirms mums, tad, lai arī kur mēs atrastos, mums jāspodrina savas tradicijas, jāsvin tautas svētki latviskā sirsnībā, gara bagātībā un dabiskā priekā.

Kaut visur zem mūsu kājām zeme, pakalnos birztalas, bet tā nav mūsu zeme un mūsu birztalas, tās nealkst mūsu latviskās dziesmas, mūsu līgo! Pēc tā skumst latviešu zeme, kas pati sev šīs dziesmas radījusi un savam priekam skandinājusi. Māte Latvija skumst pēc saviem bērniem, un mēs skumstam pēc savas dzimtenes. Tādēļ pušķosim savas mītnes arī svešumā, kaut iestātos vislielākā tumsa un rītdiena kļūtu vēl vairāk nezināma! Mēs nedrīkstam kļūt vāji un mazdūšīgi jo tikpat nenovēršami nāks atkal saulgriežu svētki mūsu dzīvē, kas kliedēs tumsu un dāvās jaunu dzīvību. Pār katru tumsu stāv apziņa, ka tā nespēj pārvarēt dzīvību, tā ir tikai nākošās dzīvības vēstnese.

Kursim gaišas jāņugunis, vērosim to brīnišķīgo mirdzumu, lai tās kvēlo pāri kalniem un ielejām līdz mūsu likteņupes Daugavas krastiem, vienojot izkaisītos latviešus! Pa gara takām mēs, visi trimdinieki, Jāņu vakarā aizsoļosim katrs savā sētā, kur būs sapulcējušies visi tie, kas izkaisīti svešos vējos, arī gūstītie un vergu vazās kaltie. Mēs visi būsim kopā ar dzīvajiem un ar veļu valstī aizgājušajiem. Mums apkārt šalkos dzimtenes dvesma, vismaz garā mēs atkal būsim viena tauta, un sirdis degs tikai viena doma: Visu par dzimteni!

Līgošanai Sidrabenē gatavojas četras māsas Pauzeres, lai cienīgi pastāvētu lielajā līgotāju pulkā. Foto: J. Ligers

LATVIJA

51. N-RS PIEKTDIENA, 1966. G. 24. JŪNIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;
Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 363—3289;
Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;
Ārlietu redaktore — Inta Podnieka, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;
Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lyad Ave., Toronto 8, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:
Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības labot. Neizlietotus manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 30 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $2.20 — $4.40 par 1 collas sleju platu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar A. Kalniņa rakstu „Jaunie baletnieki", kas iesūtīts „Latvija Amerikā" 11. jūnija (47.) numurā, lūdzu sniegt manu paskaidrojumu:

Minētais raksts ir ar nepārprotamu tendenci, ko ilustrē tādi autora apzīmējumi, kā: „stils", divertisments, deju miniatūras, precizitātes trūkums, ar lielu piepūli, kurioze deju savirknējums, ne mazākais priekšstats u. t. t. Kā no šī leksikona redzams, rakstītāja nolūks ir skaidrs: objektīva vērtējuma vietā noliegt audzēkņu sekmes un radīt neuzticību skolas darbam.

Skolas programmā bija uzņemtas 29 solo un grupu dejas, piedalījās visu kursu audzēkņiem dažādos vecumos un no dažādām tautībām. Vakara atreferētājs aprobežojies tikai ar latviešu meitenu uzskaitīšanu, no tām izlaižot pašas sekmīgākās, izvairoties minēt cittautu audzēknes, no kurām dažas skolā baletu nepārtraukti mācās jau desmit gadu un uzrāda izcilas sekmes. Tam bija liecinieki visi, kas šo sekmju demonstrējumu skolas vakarā redzēja. Minot tikai jaunāko kursu audzēknes, rakstītājs viņu sniegumu vispārinājis, attiecinot to uz visu skolas darbu!

Skolā mācās dažādu tautību bērni, tā nav vienas tautības skola, tāpēc arī sarīkojuma programma iespiesta valsts valodā. Neminot arī šo audzēkņu sniegumu un sekmes, skolas vispārējā aina ir nepilnīga. Tikai minot visu skolas darbu, var pilnībā spriest arī par sekmēm.

A. Kalniņam nav skaidri arī klasiskā baleta principi un teorija. Attieksmē uz viņa ieteikumu manām audzēknēm apmeklēt „kādu mūzikas skolu", viņam būtu gan jāzina, ka baletu māca mūzikas pavadībā, un šai gadījumā tam saistīta ievērojamā pianiste Irene Ironhate, kas audzēkņiem mūziku māca visu gadu. A. Kalniņš brīnās, ka „vairums audzēkņu rādīja savu stilu"; viņam būtu jāzina, ka katrai dejai ir savs stils — klasiskajām, raksturdejām, groteskajām, nacionālajām u. t. t., atkarā no tās satura. Tāpat A. Kalniņam irsveši choreografiskie [illegible] ... kāpēc spriedumi izrādās naivi un aplami.

Erna Ošiņa Bērziņa,
skolas vadītāja

Redakcijas piezīme: Par kādas baleta skolas visu tautību audzēkņiem būtu jāraksta kanadiešu presei, bet šādus audzēkņu vakarus neuzskata par pietiekami nozīmīgiem, lai par tiem sniegtu novērtējumu vai vispār atzīmi. Arī latviešu laikraksts varētu apmierināties ar īsu norādi uz notikušo audzēkņu vakaru Toronto vai citu pilsētu ziņās, bet ja tomēr sniedz garāku rakstu, tad vienīgi tādēļ, lai kavētos mazliet tieši pie latviešu audzēkņiem. Veltīt lielāku uzmanību citu tautību audzēkņiem nav latviešu preses, bet gan attiecīgo tautību nacionālo laikrakstu uzdevums. Šīs redakcijas vadlīnijas raksta autors A. Kalniņš arī ievērojis un nevienu no E. Ošiņas-Bērziņas baletskolas latviešu audzēkņiem nepieminētu nav atstājis.

☆Nacionālais fonds Zviedrijā izsūtījis materiālus par 25 gadu garīgo un fizisko genocīdu Baltijā zviedru, angļu un vācu valodā. Latvijas PEN klubs un Latviešu preses biedrība savukārt iesniegušas apsūdzību komunistu rakstnieku grupai, kas dzejnieka Jevtušenko vadībā nesen apmeklēja Zviedriju, norādot uz okupētās Latvijas gara darbinieku deportācijām, cenzūru, un gara nebrīvību. Jevtušenko uz iesniegumu nav atbildējis, un izvairījies arī no zviedru reportieru jautājumiem.

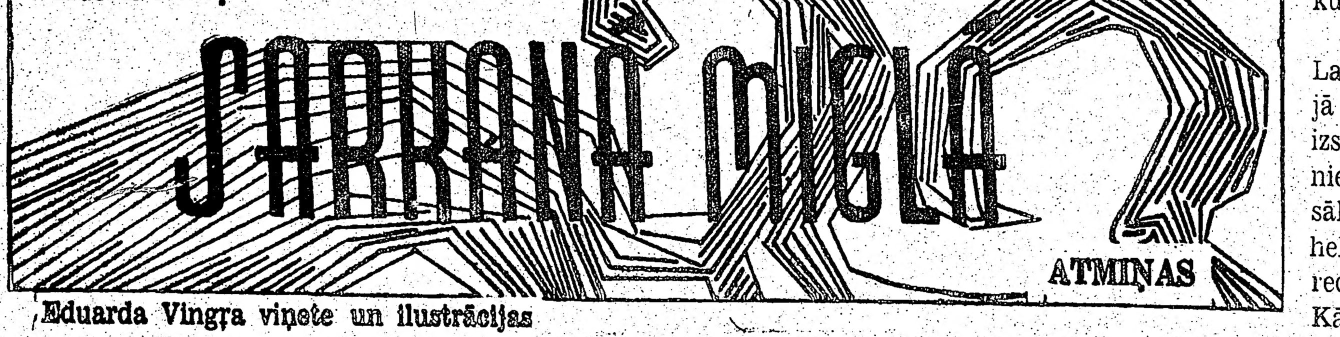

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(109. turpinājums)

Tā māte brauca atpakaļ uz Rīgu. Gribēja tikt pie čekas priekšnieka, bet viņu atraidīja. Tikai kāds zemāks ierēdnis uzklausījis un pateicis, ka apcietināšanas akcija, par nožēlošanu, jau beigusies, skaitļi un dati nodoti Maskavai, kādēļ nekā vairs nevarot grozīt. Kad māte jautāja, vai tad vismaz nevarētu braukt kopā ar vīru, čekists atbildējis, ka arī tas nav iespējams, jo viņš jau esot teicis, ka skaitliskie norēķini par katru atsevišķo pagastu jau pabeigti un nodoti tālāk . . .

Māte tomēr nevarēja samierināties ar faktu, ka viņas nevainīgajam vīram vienam jābrauc uz Sibiriju par sievas grēkiem. Tā viņa iedomājās iet pie Kirchenšteina, kuŗu mazliet pazina no neatkarīgās Latvijas laika augstskolas. Kirchenšteins, laikam domādams, ka mātei kāda cita veida vajadzība, arī piešķīris vizīti, jo izsūtīšanas lietā jau droši tādu laipnību nebūtu parādījis. Te nu māte tomēr panāca, ka drīkst pavadīt savu vīru uz Sibiriju. Grūtības sākās atkal ar brīdi, kad māte ar Kirchenšteina augstsirdīgo atļauju ieradās Šķirotavā, kur vēl atradās vagoni ar apcietinātajiem. Ar kukuļošanu gan izdevās uzzināt, kur ieslodzīts vīrs ar vecākiem, bet iekļūt šai vagonā likās neiespējami, nācās dzirdēt tās pašas atbildes par jau noslēgtajiem rēķiniem. Māte tomēr neatlaidās, pavilka kādu krievu aiz stūŗa, iespieda tam rokā simtnieku un pudeli vodkas . . . Krievs tad lamādamies no vagona, kuŗā atradās patēvs, izrāva kādu tuvākstāvētāju un iespieda tā vietā manu māti . . ."

Līvija neticamo stāstu beigusi un sāk atkal šņukstēt.

„Un kas ar tavas mātes rīcībā nodoto mājiņu, kuŗu viņa kā skolotāja apdzīvoja?" neskanīgi ievaicājos.

„Tur jau iekārtojies kāds funkcionārs . . ."

„Un tavas lietas?"

„Man pieder tikai tas, kas mugurā . . . Esmu zaudējusi ne tikai visu, ko mantojumā atstāja tēvs, bet arī pārējo — apģērbu, traukus; kāzu dēļ biju visu aizvedusi uz Vecākiem."

„Tas ir smagi — pazaudēt māti, piemiņlietas no tēva . . . Bet visu jau tomēr neesi zaudējusi, jo tev taču ir vīrs, pie tam vēl tik lielisks kā Indulis," cenšos draudzeni daudzmaz mierināt, kaut nespēju īstos un brīdim piemērotos vārdus atrast.

„Jā, es patiešām nezinu, kā šo nelaimi pārdzīvotu, ja nebūtu Induļa," Līvija cauri elsām piekrīt. —

Visur, kur vien pagriežas, dzirdami bēdu stāsti. Tūkstoši īsās trīs diennaktīs atkal aizrauti nezināmā virzienā pretim drausmīgam liktenim. Deportācijas šoreiz galvenokārt skārušas lauku ļaudis, kaut ne mazums apcietināti arī pilsētnieki.

Vīnerte, kas parasti labi informēta par notikumiem, stāsta:

„Pašreiz aktuālākais ir kolchozu ierīkošana. Lai nebūtu pretestības, jo dabiski, ka vismaz iekšējā pārliecībā tādi būtu vecie māju īpašnieki, viņus izsūtīja. Tā sauktos jaunsaimniekus vai desmitniekus pievilināja ar medusmaizi, jo tiem vismaz sākumā iedeva lielsaimniekiem atņemtos desmit hektarus zemes, lopus, darba rīkus. Nu arī viņi redz, ka ir piekrāpti, bet — ko tas vairs palīdz? Kā jau savus cilvēkus, izpildkomiteju priekšsēži viņus aicina uz pārrunām par iesaistīšanos kolchozos. Bet traucējums nodomiem bija vēl palikušie vecie saimnieki, no kuŗiem tad nu tagad vienā rāvienā atbrīvojās . . ."

Reizē ar dzīvokļa maiņu Vīnerte patiešām pieņēmusi rajona namu pārvaldnieces vietu, kādā līdz tam skaitījās tikai uz papīra. Dzīvokļa maiņu viņa arī izdarījusi pēdējā brīdī, jo nu jau sākusies lielo dzīvokļu sadalīšana piespiedu kārtā. Bijušajā Vīnertes dzīvoklī tagad mitinās piecas ģimenes, bet viņa viena saimnieko pa iemainīto mazo dzīvoklīti.

„Vai arī jūsu pārvaldītajā rajonā daudzus apcietināja?" ieprasos.

„Tad nu gan būtu brīnums! Man kā namu pārvaldniecei taču bija apmēram zināms, pēc kuŗiem varētu sniegties čekas roka, jo biju iepriekš par tiem iztaujāta. Visus brīdināju. Kuŗus nevarēju personīgi brīdināt, pie tiem aizsūtīju kādu svešu personu. Tikai kāds pensionēts fabrikas strādnieks neticēja, ka arī viņa kārta var pienākt, jo izsūtīšanai neesot iemesla, visu mūžu VEFa uzņēmumā strādnieks bijis, kādēļ neesot ko slēpties. Viņu tad vienīgo arī aizveda."

„Bet vai tas vispār ko dod, ka daudzus nesaņēma šai reizē?" šaubīgi prasu. „Varbūt vēlāk tomēr . . ."

„Laba katra diena, kas nodzīvota, — tā esmu vienmēr teikusi, bet reizē arī novērojusi, ka bieži vien, tikko kritiskais brīdis pārlaists, apcietināmo vairs nemeklē, jo arī šajās lietās strādā pēc plāna un grafika: plāns izpildīts, lieta pabeigta . . . Vai šo manu novērojumu neapstiprina kuriozais gadījums ar Līvijas piederīgajiem, par kuŗiem tikko stāstījāt?"

„Dzirdēju, ka arī Ziemele apcietināta un aizvesta," gribu pateikt ko jaunu.

„Arī advokāts Žubīte, par kuŗu jums vairākkārt stāstīju," atsaka Vīnerte. „Atbraucēji no Rietumiem bija otra lielā grupa aiz tā sauktajiem kulakiem, kuŗus deportēja šai reizē."

Dodoties mājās no šī apciemojuma, domāju sevī: kāda gan svētība var būt tādi pārvaldnieki, kāda ir Vīnerte. Cik daudziem viņa jau palīdzējusi un vēl palīdzēs kritiskos brīžos?

Materiāli Vīnertei gan vairs neklājas sevišķi spoži, jo vīra atstātās lietas viena pēc otras iemainītas pret uztura līdzekļiem. Liekas, ka pieņemt kaut kādu darbu, lai nopelnītu vajadzīgo naudu, Vīnertei bijusi arī nepieciešamība, ne tikai aprēķins vien, kaut arī viņa to nav teikusi, pat ne izrādījusi vai noprast ļāvusi.

28.

SVIESTS GŪSTEKNIM

„Homo homini lupus est, medicus medico lupissimus, — cilvēks ir cilvēka ienaidnieks, mediķis mediķa lielākais ienaidnieks," tā jaunais veselības ministrs, Krievijas latvietis Krauss, uzsāk lasīt savu veselības aizsardzības organizācijas kursu, teikto attiecinādams uz rietumu cilvēku un ārstu attieksmēm, jo Rietumos taču valda konkurence un konkurences naids . . . Protams, pilnīgā pretstatā tam esot padomju ārstu attieksmes, jo še nekādas privātprakses un privātkonkurences nepastāv.

(Turpinājums sekos)

Gara kultūrai

Raimunds Čaks

Pirmie dziesmu svētki trimdā

Pirms divdesmit gadiem — 1946. gada 30. jūnijā — Vācijā notika pirmās latviešu trimdinieku dziesmu dienas: Fišbachā pie Nirnbergas un Elbas krastos, Gēsthachtā pie Hamburgas, kur atradās lielā „Saules" nometne. Lai turpmākās rindkopas atgādina pēdējo sarīkojumu.

Jau agrā rītā „Saules" nometnē iedūcās mašīna pēc mašīnas, atvezdama gan dziedātājus, gan klausītājus. Ap 600 altgargiešu uz šo sarīkojumu bija atvizinājis Elbas tvaikonis. No Švarcenbekas nometnes piedalījās ap 500 viesu, Bernsenas — 400, Elmshornas — 150, Zēdorfas — 100, no Baltijas universitātes Hamburgā — 70, Vēdeles — 50; bija arī viesi no apkārtējām lietuviešu un igauņu nometnēm. Viesu pulkā bija katoļu bīskaps Urbšis ar prelātu prof. A. Novicki, Baltijas universitātes igauņu rektors prof. Opiks, Špākenbergas lietuviešu nometnes komandants Butkunas, vietējās poļu nometnes komandants, Gēsthachtas pilsētas galva un, protams, militārās pārvaldes un UNRRAs pārstāvji un amatpersonas.

Tāpat kā novadu dziesmu dienās un vispārējos dziesmu svētkos dzimtenē sastapās pārnovadu ļaudis, lai latvisko skaņu burvīgumā smeltos spēkus rītdienas darbam un ticību gaišākai nākotnei, tā arī šai pirmajā trimdinieku dziesmu dienā sapulcējušies, daudzi sastapa draugus un paziņas un sirdij tuvās melodijas atkal lika jo koši uzplaukt atmiņām par skaisto un laimīgo dzīvi Daugavas krastos.

Gēsthachtas pilsētas sporta laukumā, kuru ierobežoja skaists kalnu amfiteātis, plīvoja sarkanbaltsarkanie karogi, un dziedoņu tribīne bija rotāta bērzu meijām. Uz šo vietu no „Saules" nometnes pagalma devās dziedātāju un svētku viesu gājiens. Tā priekšgalā soļoja svētku rīkotāju prezidijs: nometņu komandanti — N. Ošiņš (Saules), J. Veilands (Švarcenbekas) un K. Šenbergs (Bernsenas). Aiz viņiem gāja svētku koru diriģenti — Ed. Ramats (koris Daugava), D. Vītols (Bernsena), R. Zuika (Lībeka), A. Kants (Špākenberga) un māc. V. Līventāls, kas tolaik diriģēja Švarcenbekas kori. Viņiem sekoja „Saules" nometnes kultūras daļas vadītājs V. Krēlis (tagad dzīvo Milvokos) un nelaiķis veterinārārsts un sirsnīgais dziesmu draugs Rūdolfs Mauče. Sekoja koŗi — Daugava (65 dziedoņi), Bernsenas (65), Švarcenbekas (50), Špākenbergas (45), Altgarges (60, diriģents E. Brusubārda) un 36 vīru lielais Zuikas koris no Lībekas. Dziedātājas pa lielākai daļai bija tautas tērpos, un to krāšņums vācu mazpilsētas ielās saistīja daudzu uzmanību un apbrīnu.

Dziesmu dienu atklāja „Saules" nometnes komandants Nikolajs Ošiņš, bet Švarcenbekas nometnes komandants J. Veilands pasniedza goda protektoriem — vietējās militārās pārvaldes komandējošam virsniekam un UNRRAs direktoriem tautiskas piemiņas lietas.

Tad dziedātāju saimi un plašo klausītāju pulku uzrunāja Latviešu centrālās komitejas loceklis un Baltijas universitātes prezidents prof. F. Gulbis. Viņa runa ļoti labi raksturoja tā laika situāciju un domāšanu.

„Kā putni, kuŗiem ļauni ļaudis izpostījuši ligzdu, esam izklīduši pa pasauli, kā putni sēžam uz zara, nezinādami, ko rītdiena nesīs. Šī rītdiena ir miglā tīta. Mēs visi gribam atpakaļ mājās, turp tiecas visas mūsu ilgas dienās un naktīs. Bet atbildi mēs nevaram rast. Apstākļi ir ļoti sarežģīti, un to noskaidrošanā piedalās spēki, kuŗus nevaram iespaidot."

Profesors Fr. Gulbis 1946. gada 30. jūnijā Saules nometnē Gestachtā uzrunā dziesmu svētku dalībniekus. Foto: R. Čaks

Runas turpinājumā prof. F. Gulbis aicināja saglabāt tautas garīgos spēkus, uzturēt stipru morāli, pretoties visam, kas mūs vilina nokāpt no morāles augstumiem. „Mēs saglabāsim sevi nākotnes uzdevmiem, tikai paturot augstu morālo līmeni!"

„Mums jāsaglabā arī vienotība, mēs nedrīkstam sīkumu dēļ kildoties!" Šie profesora pirms 20 gadiem teiktie vārdi mums noderīgi arī šodien, bet savas runas tālākā risinājumā profesors iepina arī tam laikam raksturīgus vārdus, kuŗus gan vēlāk ne pats profesors, ne trimdinieku masas ar stāju un rīcību neapliecināja, un proti: „Bēgot uz kuģiem, mēs savu problēmu neatrisināsim!"

„Mājās mums augstākais tautas kopības apliecinājums bija dziesmu svētki," turpināja profesors. „Kopējās dziesmas un melodijas mūs vienoja. Dziesmās mēs dzirdējām tautas sirds pukstus."

Runas nobeigumā prof. Gulbis novēlēja „dziedātājiem spēcīgu balsi un iejūtu, klausītājiem dziļu veldzi izmocītajām dvēselēm un sirdīm, lai tad katrs „mājās" — uz savām nometnēm aizbrauktu „dziļā pārliecībā, ka taisnība pasaulē uzvarēs, un arī mēs reiz nokļūsim uz saulainā ceļa".

Koncerta pirmajā daļā jauktais koris virsdiriģenta Ed. Ramata vadībā dziedāja „Gaismas pili", „Ceļš uz dzimteni", „Balsis" un „Karoga dziesmu', bet virsdiriģenta D. Vītola vadībā — „Senatni," „Latvija" un „Svētī, Dievs, šo zemi dzimto."

Pēc pirmā pārtraukuma vīru koris R. Zuikas vadībā dziedāja patriotiskās dziesmas: „Daugavas vanagi", „Mūžam zili" (bija jāatkārto), „Trimpulu", „Pie tēvu zemes dārgās", „Par zemi, ko mīlam" un „Vakarjundu".

Koncerta nobeiguma posmā Ed. Ramats nodiriģēja „Pūt vējiņi", „Kad pārnāksi bāleliņ", „Lokatiesi mežu gali" un „Bārenītes slavināšanu", bet D. Vītols — „Puri, puri, meži, meži", paša sabalsoto „Aiz ezera balti bērzi" un kā pēdējo — līgo dziesmu virkni.

Dziesmu dienas nobeigumā jo skaisti izskanēja „Tev mūžam dzīvot, Latvija", simbolizēdama svešumā padzīto trimdinieku ilgas pēc brīvas tēvzemes.

Dziesmu dienas laikā „Saules" nometnē bija arī plaša trimdinieku darbu skate, kuŗu bija noorganizējuši un iekārtojuši Teodors Silkalns (tagad dzīvo Austrālijā) un nelaiķis inž. M. Tamužs, daudz piepalīdzot arī S. Dreimanei un Dz. Laugei. Pārskati, tabulas un diagrammas pauda, ka toreiz nometne jau nodzīvotie 12 mēneši nav pavadīti dīkā, bet gan intensīvā un raženā darbā. Nometnes amatu skolu visplašāk reprezentēja automechaniķu klases eksponāti. Plaša nodaļa bija veltīta arī ģimnazijas un pamatskolas audzēkņu darbiem un glīti veiktiem meiteņu rokdarbiem. Savus eksponātus — dažādu šķirņu ziepes un zābaku ziedes bija izstādījusi UNRRAs ziepju fabrika, kuŗu vadīja latvietis inž. Vakars; bija redzams arī preses darbinieku veikums — laikrakstiņi „Trimda", „Jaunaudze', vairāku grāmatu izdevumi u. c.

Svētki bija ievērojams notikums vienmuļajā un pelēcīgajā dzīvē. Ka šai dziesmu dienai sekos vēl ap 40 citu dziesmu dienu un svētku trimdā, kā man nesen vēstulē liecināja dziesmu svētku vēsturnieks V. Bērzkalns, to tolaik neviens pat sapnī nevarēja iedomāties. Mēs visi ticējām, ka mūsu „atgriešanās diena" nav „aiz trejdeviņiem kalniem", mūsu vairuma domas pauda profesora F. Gulbja vārdi — nesteigties uz kuģiem!

Rita Gāle

JĀŅU RĪTS

Ver logu, ver durvis,
Nāk jauna diena,
Nāk Jāņu bērnu
Atmodināt.

Neguli, neguli,
Jau saules meitas
Grib tavā pagalmā
Danci vest!

Ver durvis, ver logu,
Nāk Jāņa diena
Pār kalnu, caur birzi
Līgodamās.

Azote pusmucā,
Roka pudelē,
Padusē brālītis
Nedzērājs.

ASV baletnieki organizējas

Ar pag. gada septembri ASV stājies spēkā jauns likums par kultūras, mākslas un izglītības sekmēšanu, paredzot šim nolūkam ievērojamu materiālu atbalstu. Likuma iedzīvināšanai un paredzēto summu lietderīgai izmantošanai nodibināta īpaša komisija, kas stājusies sakaros arī ar Kanadas māksliniekiem un kultūras darbiniekiem, apvienojot atsevišķas nozares un dibinot kopīgas ģildes vai apvienības. Tā izveidojusies jau mūziķu ģilde, kuŗas dalībnieki, uzstājoties ASV, saņems jaunā likuma atbalstu.

Līdzīgā nolūkā Ņujorkā jūnijā pulcējās kopīgā kongresā ASV un Kanadas baleta pasākumu pārstāvji. No Kanadas latviešu kongresā bija aicināta un piedalījās Canadian Junior Ballet sabiedrības mākslinieciskā vadītāja Diana Jablokova - Vorpa. Viņas vadītā jaunatnes baletnieku sabiedrība kodificēta un uzņemta jaunorganizētajā ASV un Kanadas baletdejotāju līgā, kuŗas darbības pamatnoteikumus izstrādāja Ņujorkas kongresā. Tuvākajā laikā vienosies par šīs līgas nosaukumu. Diana Jablokova - Vorpa bija vienīgā latviete, kas piedalījās kongresā un kuŗas vadītā Canadian Junior Ballet sabiedrība uzņemta jaundibinātajā organizācijā.

R. N.

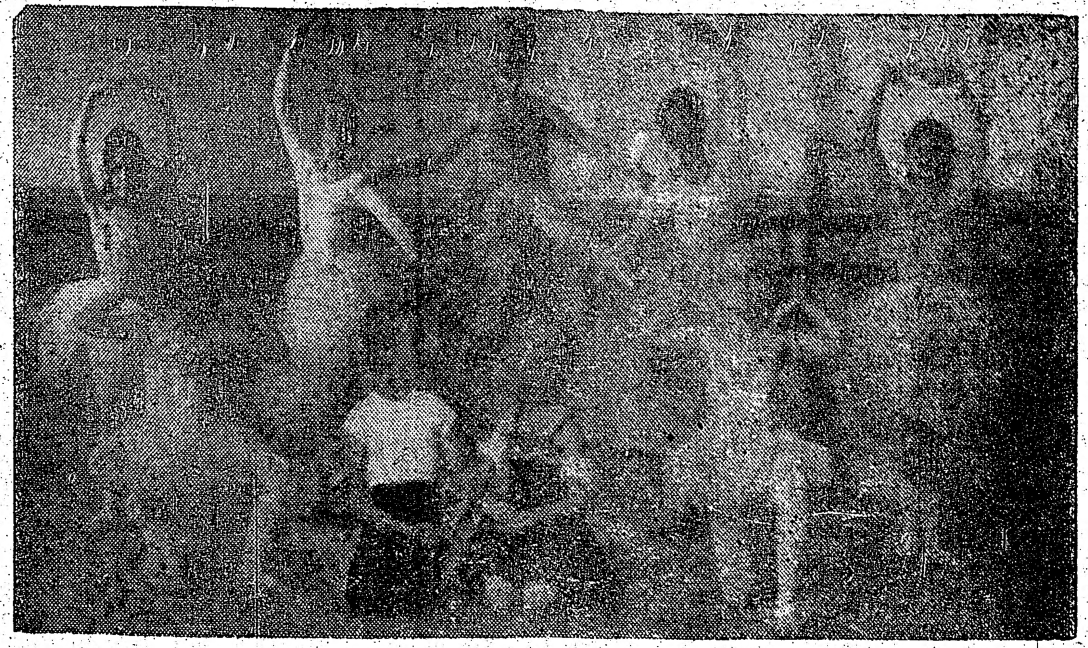

Dianas Jablokovas-Vorpas baleta skolas mazās latviešu audzēknes gatavojas gadskārtējam audzēkņu vakaram, kas notiks 27. jūnijā plkst. 8 vakarā Itona auditorijā Toronto: 1. rindā no kreisās Rita Treiguta, Guntis Brumelis, Anita Grigore un Aina Tīlupe; 2. rindā — Iveta Gerba, Lilita Miezīte, Alda Henīša, Laima Dombra un Laila Adītāja. Foto: A. Janītis

LATVIEŠU ZINĀTNIEKI AMERIKĀŅU ENCIKLOPĒDIJĀS

Latviešu vecās, vidējās un jaunās paaudzes zinātnieki, kas tagad darbojas Amerikas kontinentā, vērsuši uz sevi uzmanību, un tos min dažādās biografiskās vārdnīcās. Tā jau 1960./61. gada izdevumā „American Men of Science" ievietots turpat ap simtu latviešu biografiju. Fizikālo un bioloģisko zinātņu sējumos vien minēti 67 Latvijā dzimuši zinātnieki un 12 latviešu izcelsmes personu, kas dzimušas Amerikā, bez tam vairāki Latvijā dzimuši cittautībnieki.

Arī vispārējā „Who's Who in America, A Biographical Dictionary of Notable living Men and Women" 34. sējumā (1966. gadā), kas izlases ceļā dod rakstnieku, mākslinieku, zinātnieku, valstsvīru, sabiedrisko darbinieku, rūpniecības un militāro izcilo vadītāju biografijas, min trīs latviešus, visus ar sākuma burtu S: profesorus A. Spekki, M. Straumani un L. Slaucītāju. Iepriekšējos sējumos bija arī prof. J. Akermans. Domājams, ka šiem četriem latviešiem „Who's Who" vārdnīcā būs pievienoti turpmāk vēl citi latviešu izcelsmes zinātnieki, arī mākslinieki un sabiedriski darbinieki.

KULTŪRAS CHRONIKA

Amerikāņu žurnālā svešvalodu literātūrai „Books Abroad", kuŗu izdod Oklahomas universitāte, šāgada pirmā ceturkšņa izdevumā Brandeisa universitātes mācībspēks V. H. Cāns sniedzis rakstu par Dr. Zentas Mauriņas eseju grāmatu „Dzejnieka uzdevums mūsu laikā". Tā kā šī grāmata izdota vācu valodā Minchenē, Jolis-Lenc apgādā, tā aplūkota žurnāla vācu grāmatu nodaļā, bet V. H. Cāns tomēr atzīmē, ka autore ir „dzimusi latviete" . . .

Lielāko naudas balvu, kāda jebkad izstādēs Austrālijā piešķirta par akvareļiem, — 500 dolaru — ieguvis gleznotājs Kārlis Mednis Melburnā, pēc kuŗa darbiem pēdējā laikā vispār liels pieprasījums. Rotāriešu kluba rīkotajā izstādē Melburnā no visas Austrālijas bija iesūtīti ap 500 gleznotāju 1800 eļļu un akvareļu, no kuŗiem izstādīja 1030. Lielajā konkurencē akvareļu grupā par labāko atzina K. Medņa darbu „Donkastra", kas attēlo Melburnas priekšpilsētas ainavu, to godalgojot ar minēto naudas prēmiju. Godalgoto akvareli un vienu K. Medņa eļļas darbu izstādes rīkotāji uzdāvināja Kambervelas pilsētas valdei novietošanai jauncelamā kultūras centra mākslas mūzejā. Piezīmējams, ka Kārlim Mednim nule piešķirtā jau ceturtā godalga par akvareļiem, bet vispār jau apmēram 10. apbalvojums, atzinības rakstus ieskaitot.

atkusnis sākas oktobrī

PĒTERIS AIGARS ⊕ ROMĀNS

(53. turpinājums)

„Paldies, bet noteikti ne. Es esmu šī vakara saimnieks," **atteica Janošs.**

Patricija palocīja galvu un Česlava pavadīta, atstāja restorānu.

„Mēs vēl pārrunāsim dažus sīkumus," noslēpumaini ierunājās Imre, kad vakara viesi viņa istabā bija sasēdušies gan gultā, gan divos krēslos, gan uz grīdas. „Mūsu izredzes šovakar sola daudz, bet neviens nezina, kādas tās būs rīt un aizparīt. Budapeštā cīnās ne vien ungāru tauta ar ideju saindētajiem reakcionāriem, bet tur jau savukārt cīnās sociālisti ar sīkzemniekiem, un tie savukārt ar kardināļa katoļu grupu. Pagaidām nesaskaņas nezinātājam nav jaušamas, bet pēc uzvaras var sākties brāļu kaŗi. Mums nepieciešami daudzi draugi un palīgi. Esmu aizkustināts par jūsu labajiem nodomiem un gatavību braukt līdz. Lai nebūtu vēlāk nekādu pārpratumu, esmu braukšanas kārtību noteicis šādu: mēs izbrauksim vienpadsmitos. Pirmā mašīna, kuŗā atradīšos es, Česlavs un lēdija Patricija, izbrauks ātrāk, lai izlūkotu apstākļus. Otra mašīna, kuŗā oficiāli iekrauti konservi, bet neoficiāli ieroči un municija, sekos pēc divdesmit minūtēm. Otrā mašīnā vietas paredzētas Marikai, — viņa būs arī radiosakaru uzturētāja, jo ir lietpratēja šai laukā, — Magdai un jums abiem, Imant un Baiba. Mašīnas krava ārkārtīgi vērtīga. Arī pirmajā mašīnā ir neaizstājamas zāles, tomēr otra mums sevišķi jāsarga. Jūs visi rīt saņemsit automatiskos ieročus, un tad tālāk ar Dieva palīgu. Pie pirmā brīdinājuma jums jāatgriežas Austrijas territorijā. Tāds ir revolūcijas vadības rīkojums. Visu brauciena laiku sazināsimies pa radio. Vai vēl kādi jautājumi?" Imres valoda un žesti tagad bija strupi, noteikti. „Ja nav nekā vairāk, ko jautāt, tad līdz rītam."

Sazvērnieki cēlās un gāja uz savām istabām. Imri apbēdināja, ka Česlavs neieradās, kā solījies.

Bet Česlavu gaidīja kāda cita izskaidrošanās. Uz Patricijas istabas sliekšņa viņš gribēja atvadīties, bet viņa neatlaida jaunā cilvēka roku.

„Ienāciet uz mirkli. Man ir tā, it kā būtu no jauna piedzimusi," runāja Patricija Kesvika, norādīdama uz atzveltnes krēslu pie mazā galda, uz kuŗa stāvēja vīna pudele un divas kristalla glāzes. Česlavs, ieraudzījis vīnu, nodomāja: tomēr sazvērestība. Viņa seja apmācās.

Patricija, pamanījusi to, attapās:

„Nepārprotiet, mans draugs. Es neaicināju jūs — patiesībā tevi, jo mēs taču nolīgām savā starpā draudzības līgumu, lai izskaidrotos slepenās jūtās un simpatijās. Atstāsim tās citam laikam. Mani aizkustina kaut kas cits, ko gribēju pateikt. Es pirmoreiz mūžā jūtos kā līdzīga ar līdzīgiem, kā cilvēks ar cilvēkiem. Līdz šim pieķēros žurkām, āpšiem un orangutaniem, tagad ieraudzīju cilvēkus, kuŗiem sava pārliecība, kuŗi šīs pārliecības labad gatavi uzupurēties. Kā izsmiekls man vēl atmiņā kāda slavena paziņas dzīves gudrība: nekas tā neveicina labu garastāvokli kā pilnīgs uzskatu trūkums. Nothing contributes as much to a man's peace of mind as the total lack of opinion. Varbūt es vēl daudzus jūsu nolūkus nesaprotu, daudzas jūsu domas man liekas svešas, bet ticu jūsu labajiem nodomiem, atspirgstu šai satraukumu pilnajā gaisotnē un elpoju to kā meža gaisu pēc negaisa. Tā nav vecākas sievietes melodrāma, kuŗa ar aplinkus paņēmieniem cenšas savaldzināt sev nepiedienīga jauna cilvēka simpatijas. Tu zini manu dzīves stāstu, — esmu meklējusi visu mūžu mīlestību un aizrautību, tas tiesa, bet šoreiz tā nav romantiska dēka, bet kas vairāk. Es mīlu jūs visus, — Imri, Imantu, Janošu, Šandoru, Baibu, Mariku, Magdu un, protams, tevi, bet tā ir cita mīlestība, tā ir citāda pieķeršanās. Tās, varbūt, drīzāk ir nepiepildītas mātes jūtas, mātes maigums un atteikšanās. Tomēr šīs jūtas dara mani bagātāku. Es atkal varētu rakstīt, man būtu pasaulei ko teikt. Līdz šim atkārtoju tikai sabiedrībā un grāmatās aizgūto. Piedod man, ka tevi aizkavēju, bet nevarēju aiziet miega valstī, iekāms nebiju to visu tev atklājusi. Tu biji ceļa stabs, pie kuŗa es savā dzīves gaitā apstājos un jautāju pati sev: kas es esmu un kurp eju? Paldies par to. To nekad neaizmirsīšu. Varbūt šis ir mans pēdējais vakars, varbūt . . . Neviens nezina savu likteni. Es pēdējā laikā esmu redzējusi tik neiztulkojamus sapņus, drausmīgus sapņus. Bet lai paliek viss. Izdzer ar mani šo vīna glāzi un tad dodies, kurp tevi sauc dzīve. Man pietiek un pietiks ar apziņu, ka esmu atradusi patiesus draugus, ka esmu sastapusi īstenus cilvēkus."

Patricija ielēja tumšu portvīnu, kas bija biezs un smags kā asinis. Viņa pacēla glāzi un saskandināja ar Česlavu:

Un vienreiz prieks paiet un jaunība riet:
Pie vīna vēl pēdējais patvērums šķiet.

Ak, labais Bairons . . . Viņš nomira nenovecojis, tādēļ dzīvo vēl pēc pusotra simta gadiem . . . Tu klusē, tev liekas dīvaina mana izdarība, bet gan nāks laiks, un tu sapratīsi. Ja esi aptvēris visus lielos pasaules noslēpumus, tad beigās atburtosi arī laimīgas sievietes dvēseles rakstus, sievietes, kuŗa vēl tev tikai labu un dod tev savu svētību," Patricijas balss aizsmaka, un pār vaigiem noritēja divas lielas asaras. „Piedod, tā nevajaga. Asaras nepalīdz, — tā nevajaga. Ej, lūdzu. Tagad man jāpaliek vienai, gribu šonakt rakstīt, varbūt tas būs mans labākais darbs. Gribu atvadīties no pagātnes un atvērt durvis nākotnei. Slieksnis jau pārkāpts . . . Ar labu nakti, Česlav, mīļais, ar labu nakti."

Viņš noskūpstīja Patricijas vēso roku un klusēdams atstāja istabu.

Desmit soļu pagājis pa grīdsegas klusināto viesnīcas gaiteni, viņš sastapa divus angļus. Viņu valoda, kas likās manāmi satraukta, atgādināja Londonas izloksni. Česlavs abus daudz nevēroja. Viņš domāja par Patriciju, par Vandu un minēja, ko teiks jaunais draugs Imre Šabo.

Kad Česlavs bija pagājis garām, garākais anglis apstājās un teica mazākajam, kuŗa seja bija bāla, zem acīm zilumi. „Tas bija viņš! Trakais poils, kuŗš grib braukt uz Budapeštu."

„Vai viņš patiesi ir tik traks?" jautāja Horācijs.

„Ikviens ir traks, kuŗš pretojas Padomju savienībai."

„Es gan gluži tā nedomāju," atcirta Horācijs.

„Domā vai nedomā, — tas man nav svarīgi," noteica Vinsents Bārlejs, raustīdams kaklasaites mezglu. „Svarīgākais tagad ir, kur atrodas viņa. Ja tas jaunais cilvēks ir šeit, tad viņai arī jābūt vai nu šai viesnīcā, vai kaut kur tuvumā. Vajadzētu sekot . . ." teica Vinsents un steidzīgiem soļiem devās uz to pusi, kurp Česlavs bija aizgājis.

(Turpinājums sekos)

LNJAK

Kā nosvinējām Jāņus

Uz LNJAK sešu nedēļu nogales kursu piekto posmu 18. jūnijā Toronto sabrauca apm. 100 jauniešu, kas jau sākumā vaļsirdīgi atzinās, ka nav piedzīvojuši iespaidīgus Jāņus. Problēma visiem bija aktuāla — kā svinēt Jāņus, ja tas nav nekad darīts?

Pirmais — jāzina no citu nostāstiem, kas Jāņi ir un kā citi tos izjūt. Pēc māc. R. Ekšteina vadītā svētbrīža kursanti noklausījās E. Škobes stāstījumu par Jāņu atmiņām no jaunības, kara un trimdas laikiem. Klausoties kursanti sāka apjaust, ka Jāņi ir izjūta un dziesmas, kas to izpauž, ka Jāņi nav pāris stundu pie ugunskura ar radio, bet gan īsti svētki, kas sākas jau no agra rīta, kad ģimenē mājo īpašs Jāņu gars, un turpinās visu diennakti, kamēr pēdējā līgodziesma izskanējusi pār kalniem un pēdējās apkaimes mājas aplīgotas.

Kurzemes partizāni Jāņus nelīgoja — dzīvība atkarājās no slepenības un klusuma. Tikai septembrī, kad uznāca vētra un negaiss, varēja izdziedāt ilgi aiztupētās Jāņu dziesmas. Bija arī Jāņi uz kuģa Anglijas flotē, kur tikai divi vien latvieši Zāļu dienas rītā uzsāka līgošanu. Angļu jūrnieki tā šķībi noskatījās un nonurdēja: trakie ārzemnieki! Bet kad pienāca vakars, ar kapteiņa džina palīdzību visi jau dziedāja līdz. Tad trimdā, pirmajā Saulaines pastāvēšanas gadā, atkal varēja būt latviešu liela saime kopā un nolīgot Jāņus savu ļaužu vidū, pīt vainagus ceļmalā un dziedāt visiem pazīstamās dziesmas.

Jau daudzi kursanti sāka saprast, ka Jāņi latvietim nav tikai laiks, kurā uzdzīvot, bet gan laiks, kurā visvairāk saaug ar savu tautu, tās pagātni, tagadni un nākotni. Nav joki, ja Jāņi jāsvin cietoksnī vai svešu ļaužu vidū, kas nosauc tevi par traku sveštautieti, — bet daudzi nu saprata, ka Jāņus latvietis svin par spīti visam.

Pēc šī stāstījuma jaunieši ar lielāko interesi klausījās dzejnieces Veltas Tomas referātu par Jāņu izcelsmi un tradicijām; par to, ka Jāņu ideja mūžā arī citās tautās. V. Toma arī parādīja, ka Jāņu parašas nav tikai rakstos atstātjamas, bet iedzīvināmas, atnesot „saimniekam", kursu vadītājam Dr. Voldemāram Gulēnam, ozolļapu vainagu un arī pašas sietu Jāņu sieru. Šī arī bija pēdējā formālā lekcija, un Jāņu lekšana bija rādīta. Jāņi mājo ikviena latvieša sirdī — atliek tikai tos atklāt. Daudzi jaunieši juta, ka viņos tomēr ir kāds vāji jausts tukšums, kas Jāņu vakarā jāaizpilda, kādēļ bija gatavi to jau tai pašā vakarā mēģināt.

Otra kursa daļa, paši Jāņi, notika S. Vasarāja lauku īpašumā Ērgļu ligzdā. Trīs autobusi aizlīgoja no Latviešu nama, pilni nepacietīgu, dziedošu, jautru jauniešu. Ierodoties skaistajā „sētā", kur vienā pusē mežs un otrā tāls skats pāri norām, jaunieši līksmoja, ka atrasta tiešām piemērota vieta Jāņu svinēšanai. Nevarēja jau tūlīt uzsākt priecāšanos, daudzi darbi bija jāpadara vispirms. Kamēr zēni cēla teltis, kurās novietot drēbes un ēdienus, meitenes ceļmalā meklēja ziedus vainagiem un sakārtoja ēdienus. Cēlās skaisti vārti, caur kuriem vēlāk nāca jāņabērni; kārts un muca bija sagatavota, koka bluķi sagādāti galdu vietā, visa „sēta" uzposta.

Uz līgošanu sanāca daudzi tautas tērpos, bet skaisto skatu izjauca dziesmu lapiņas, bez kurām vēl šogad nevarēja iztikt, kā arī tās dažas meitenes, kuras ērtības labad atnāca garās vai īsās biksēs. Varbūt citu gadu viss būs Jāņiem piemēroti? — Apsveikuši Jāņu dienu, Jānatēvu un Jāņamāti — kursanti Asnu Albergu, kas ar savām „meitām" paveica milžu darbu, vakariņas sagatavojot, kursanti sēdās pie Jāņu cienasta ar sieru un alu, maizītēm un kotletēm — visu, kas nepieciešams tādiem, kas vairākas stundas jau cītīgi nostrādājuši.

Jāņu nakts pagāja raibā deju un dziesmu virknē, ar asprātīgu apdziedāšanos un lēkšanu pāri ugunskuram, pie kura viena grupa dziedāja visu nakti līdz saullēktam. No rīta gan šie jaunieši likās bezgala novārguši, bet visi atkal samērā līksmu prātu stājās pie darba, uzpošot Jāņu vietu, gatavojot brokastis un ar neiedomājamu gribas spēku rakstot kursu avīzi — piekto „Traipu."

Agrā pēcpusdienā kursanti pārradās Latviešu namā Toronto, kur pie viltota zaķa un kafijas mazliet atžirga (rīcības komitejas paldies Latviešu nama dāmām un Toronto vanadzēm, kas gādāja par kursantu labklājību!). Atkal pie galda atskanēja līgodziesmas, šoreiz ar pamatotu lepnumu, jo tomēr Jāņi bija nolīgoti kā vajadzēja, vai vismaz apmēram tā, kā vajadzēja. Jau pavisam spirgti, kursanti vēl devās uz nama lielo zāli izteikt savu spriedumu par šiem Jāņiem un ierosinājumus, kā nākošos svinēt vēl labāk. Turpat arī notika kaut kas līdzīgs žīdu tirdziņam — izlozē gāja visas neapēstās desas, olas, sviests un maize!

Spriedums par kursu Jāņiem bija visumā labs: vieta skaista, tautas tērpu valkāšana teicama, spontānā dejošana un rotaļās iešana ap ugunskuru „brīnišķīga", apdziedāšanās jauka, un lāpa, kas dega līdz rīta ausmai, „ļoti romantiska". Nākošā gadā gan būtu jāgādā vieta, kur strautiņš mazliet tuvāk, jo tiem, kas gribēja mazgāties, Ērgļu ligzdā bija jāpārvar īsts „šķēršļu gājiens", dziesmas vajadzētu pamatīgāk sagatavot, lai nebūtu vairs jālieto lapiņas; pie ugunskura vajadzētu vairāk piedalīties, plašāku apdziedāšanos, vairāk nodarbību; zēniem (tā saka meitenes) vajadzētu aizliegt apēst visus pīrāgus; un pats svarīgākais — pirms sabrauc jāņaberni, kādam noteikti jāizkauj visi odi. I.

Redakcijas piezīme: Pēc jauniešu līgošanas Ērgļu ligzdā redakcijai piezvanīja tās īpašnieks St. Vasarājs un lūdza izteikt jaunajiem līgotājiem atzinību: viņi visu esot atstājuši priekšzīmīgā kārtībā, nepiemirstot salasīt pat cigarešu galus.

JAUNIEŠI, GATAVOJIET SACENSĪBAS DARBU!

Jauniešiem dota iespēja parādīt savas spējas un pirmajā starptautiskajā — igauņu, lietuviešu un latviešu — jauniešu literārajā sacensībā iegūt atzinību latviešu jaunatnei, kā arī izpelnīties godalgu.

Baltijas sieviešu padome Toronto izsludinājusi sacensību jauniešiem no 18—23 gadu vecumā par sacerējumu „Why I value my national origin". Raksta garums 2000—2500 vārdu.

Darbu novērtēšanas komisijā piedalīsies 2 lietuvju, 2 igauņu un 2 latviešu pārstāvji.

Par labāko sacerējumu vienam no katras Baltijas tautas autoriem piešķirs 50 dolaru godalgu.

Darbs jāiesniedz līdz š. g. 1. oktobrim BSP latviešu pārstāvei: L. Krastai, 4 Easson Ave, Toronto 3, Ont., Canada.

Tiltu būvētāja jubileja

PROF. E. JAKOBSONS 70-GADNIEKS

Ņufaundlendas provinces galvaspilsētā St. Džonsā uz 70 mūža gadiem nesen atskatījās viens no redzamākajiem latviešu tiltu inženieriem — profesors Dr. ing. Eduards Jakobsons.

Jubilārs dzimis 1896. gadā 7. jūnijā Kalētu pagastā, beidzis Liepājas reālskolu un uzsāka studijas Rīgas politechniskajā institūtā, bet 1919. gadā 8. martā iestājās armijā un piedalījās Latvijas atbrīvošanas cīņās, komandējot auto-motociklu rotu, izstrādājot projektu un vadot būvdarbus vairāku tiltu atjaunošanā kara vajadzībām, kā arī izbūvējot nocietinājumus frontē. Pēc kara beigām viņš turpināja studijas, līdztekus strādājot arī par subasistentu, 1924. gadā ieguva būvinženiera gradu, par diplomdarbu izpelnoties godalgu, un līdz 1929. gadam strādāja A. Rāzuma būvuzņēmumā, projektējot un vadot stiegrota betona tiltu būves Rīgā, Kuldīgā un citur, bet turpinot arī asistenta darbu universitātē. 1929. gadā gavilnieks kļuva privātdocents, 1934. gadā docents koka konstrukcijā, 1937. gadā pēc Dr. ing. grada iegūšanas, sāka veikt ārkārtas, bet ar 1939. gadu kārtēja profesora amatu inženierzinātņu fakultātē, lasot lekcijas arī citās: būvkonstrukciju statiku architektiem un meža inženierzinātnes mežkopjiem, līdztekus vadot nodaļu arī inženierkonstrukciju pētīšanas institūtā, īpaši pētījot koka konstrukcijas un būvmateriālu un būvju siltumvadību. Blakus šiem pienākumiem jubilārs nodevās arī privātpraksei, laikā no 1929.—1939. gadam satiksmes ministrijai projektējot lielus stiegrota betona tiltus un kā valdības pārstāvis piedaloties tiltu pārbaudēs. Jubilārs publicējis arī lielāku skaitu zinātnisku pētījumu un bijis „Techniskā žurnāla" redaktors.

Trimdas sākuma gados E. Jakobsons bija profesors un katedras vadītājs Baltijas universitātes inženierceltniecības fakultātē Hamburgā un Pinebergā, lekcijas par koka, betona un tērauda konstrukcijām, līdztekus vadot savu būvfirmu Hanoverā, kas britu armijas uzdevumā veica kara bojāto tiltu un ēku atjaunošanu. Bija šai laikā arī latviešu pamatskolas un ģimnazijas direktors.

1951. gadā iecelojis Ņufaundlendā, jubilārs visu laiku strādājis par tiltu daļas vadītāju valsts ceļu ministrijā, viņa darbības apjokā ietelpot arī Labradorai. 15 gados viņš izprojektējis un uzcēlis daudz tiltu — gan no betona un tērauda, gan pašā jaunākā veida — spriegbetona. Iekārtojis arī būvmateriālu pārbaudes laboratoriju. Šāgada sākumā Ņufaundlendas profesionālo inženieru biedrība viņu par nopelniem būvniecībā ievēlēja par mūža goda biedru. K. I.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
rakstu darbu birojs
65 Ferrier Ave., Toronto
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3-2667

VERAS KEIŠAS
KLASISKĀ BALETA SKOLAS AUDZĒKŅU VAKARS
un

VERAS KEIŠAS BALETDARBĪBAS 25 GADU ATZĪMĒŠANA
ceturtdien, 30. jūnijā, plkst. 7,30 vakarā Bickford Park High School auditorijā,
777 BLOOR ST. W., Pie CHRISTIE PAZEMJA PIESTĀTNES.

Kursanti, sagatavojušies Jāņu izbraukumam, ierodas LNJAK rīkoto sešu nedēļu nogales kursu 5. posmā Toronto. Uz darbu, prieku un līgošanu Latviešu namā ierodas Kārlis Jansons un Silvija Plise. Foto: J. Ligers

TORONTO ZIŅAS

● Kanadas latviešu skautu un gaidu 15. nometni Tālavā, kuru atklās 1. jūlijā plkst. 11 no rīta, vadīs A. Budrēvics ar palīgu J. Deksni. Par nometnes komandantiem darbosies P. Plaudis, J. Tesvins un V. Vāgners, saimniecības pusi pārzinās A. Ancāns un A. Freimanis. Nometnes atbildīgais sanitārs būs J. Dāvidsons. Nometnē varēs uzturēties tikai tie skauti un gaidas, kas būs nokārtojuši dalības maksu un reģistrējušies pie nometnes priekšnieka vietnieka J. Dekšņa. Šai savā ziņā jubilejas nometnei nosaukumam izvēlēts „Trīs zvaigznes", un domāts arī, lai katrai dienai būtu savs apzīmējums, kam atbilstu kopīgas nodarbības. Piemēram — darba, dziesmu, līksmes, gaidu un skautu un sporta dienas, tad dienas ar nosaukumu „Kas man tik" un „Sen tas bija", bez tam paredzēta pētniecības un draudzības diena. Tā kā Austrumu draudze skautiem savā laikā dāvāja zemes gabalu, nometņotājiem ik dienas būs iedalītas dažas stundas šī zemes gabala apkopšanai, attiecīgos darbus sadalīs nometnes sākumā. Skautiem un gaidām būs arī sacensības, kurām paredzētas balvas pirmo divu vietu ieguvējiem, bet trešā vietā palikušie saņems diplomu. 9. jūlijā pēc lielā ugunskura paziņos sacensību rezultātus, kā arī izsniegs balvas.

● Toronto nule noticis jau otrs lielāka apmēra zemes iebrukums, kurā cietuši namīpašnieki, kuru mājas celtas stāvā nogāzē Hambera upes krastos. Šinīs dienās notikušais nobrukums Notley place, Austrumjorkā, iznīcinājis trīs māju dārzus, noraujot Massey strautā arī vienu no saimniekiem, kurš zemes nobrukumā nogalināts. Līdzīgs stāvoklis ir Ziemeļjorkas priekšpilsētā dzīvojošam tautietim Voldemāram Berķim, kurš „Telegram" reportierim atzinies, ka baidoties par savas mājas drošību, jo 1962. gadā iegādātās mājas dārzs sācis „slīdēt" drīz pēc ievilkšanās. V. Berķis domā, ka Ziemeļjorkas pilsētas valdei piekristu atbildība par stāvokļa atrisināšanu, bet tā mēģina no atbildības atkratīties, uzveļot to Toronto pilsētai. Zemes apstākļu pētnieka ģeologa Dr. Šilda ziņojumu par atradumiem Ziemeļjorkas bīstamo nogāžu stāvoklī autoritātes atteikušās publicēt, jo uzņemties precedentu situācijas labošanai nozīmētu pārāk lielas financiālas saistības, ar kurām Jorkas pilsētas valde nevar riskēt.

● Šai nedēļas nogalē visos latviešu draudžu īpašumos notiks līgošana. Jāņu svētīšanu uzsāks plkst. 6 vakarā Sidrabenē ar B. Senkēvičas uzvedumu „Vēlais viesis," piedaloties solistiem, koristiem, aktieriem un tautas deju vienībai „Diždancītis." Apmeklētāji varēs arī kavēties J. Zuntaka gleznu skatē. Saulainē un Mežciemā līgošanu uzsāks plkst. 7 vakarā, bet Tālavā līgošanai pulcēsies latviešu seno paražu kopēji — burtnieki plkst. 7.30 vakarā. Arī Ērgļu ligzdā un Bērzainē līgotāji būs sirsnīgi gaidīti.

Maruta Niedra Toronto universitātē ieguvusi B.A. gradu humānitārās zinātnēs. Viņa saistījusies darbā Ontario alkoholiķu un narkotiķu pētīšanas institūtā par sevišķu pētījumu asistenti, bet līdztekus darbam turpinās arī studijas. Maruta Niedra pieder Daugaviešu saimei.

Uzsākti priekšdarbi valstssvētkiem

Latviešu namā Toronto 16. jūnijā darba sēdē bija sanākusi Latvijas valstssvētku organizēšanas rīcības komiteja, kura pēc konstruēšanās darbojas šādā sastāvā: priekšsēdis J. Niedra (LNAK), vicepriekšsēdis un administrātors A. Budrevics (skautu jenda), vicepriekšsēdis O. Dzērvītis (Austrumu draudze), sekretāre I. Ancāne (LNJAK), kasieris J. Skrastiņš (Sv. Jāņa draudze), kasiera palīgs A. Vuciņš (latviešu katoļu vienība), programmas kārtotājas B. Senkēviča (LPB) un A. Martinsone (gaidu jenda), žetonu pārzinātājas I. Ancāne un R. Āpše (LNJAK), locekļi A. Linē (korporāciju kopa), A. Grebže (TLB) un O. Kļavenieks (DV Toronto).

J. Niedra sniedza ziņojumu par jau ievadītajiem priekšdarbiem šāgada valstssvētku svinībām, kurās aicinās piedalīties visus Toronto latviešu korus un jauno koklētāju ansambli. Sēdes dalībnieki nepievienojās domai par tautas deju uzņemšanu svētku programmā, bet ieteica deju vietā melodeklamācijas. Attieksmē uz valstssvētku akta runas teicēju minēja vairākus kandidātus, bet jautājuma galīgo izšķiršanu atstāja rīcības komitejas priekšsēža ziņā, arī programmas pieteicēja izvēli. Izpalika paredzētās debates par agrāk ierosināto kopīgo baltiešu programmu. Par šo jautājumu jau debatēts organizāciju sanāksmēs un LNAK valdes sēdēs, bija pat izteikta doma, ka lietuviešu un igauņu mākslinieku pieaicināšana valstssvētku akta programmā nozīmētu mūsu nacionālās kultūras bankrotu.

Komitejas priekšsēdis arī ziņoja, ka svētku sarīkojuma norisi paredzēts uzņemt filmā Montreālā rīkojamās pasaules izstādes vajadzībām, jo tās ietvaros domāts filmā demonstrēt atsevišķo etnisko grupu kultūrālo darbību. Šai filmā paredzēts ietilpināt arī latviešu sestdienas skolas un ģimnazijas darbu, tautas deju kopu Diždancis un Diždancītis demonstrējumus un latviešu kreditsabiedrības un saimniecisko pasākumu darbību.

Latvijas valstssvētku sarīkojums šogad notiks 19. novembrī Ītona auditorijā Toronto, piedaloties Kanadas un Ontario parlamentu, kā arī pārējo baltiešu organizāciju pārstāvjiem. Telpu un skatuves dekorējumu lūgs uzņemties mākslinieku vienību Latvis. O. K.

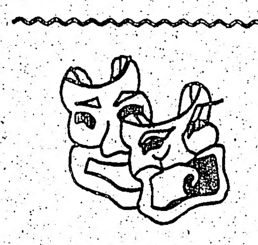

PIRMĀS TEĀTRA DIENAS ZIEMEĻAMERIKĀ

TĀS NOTIKS TORONTO LAIKĀ NO 24.—27. NOVEMBRIM

Ziemeļamerikas baltiešu teātra dienām pieteiktas četras izrādes. Indianas latviešu teātris pieteicis Anšlāva Eglīša komēdiju „Kosma simfonija," Čikagas latviešu teātra kopa lietuviešu rakstnieka Anatolija Kaira lugu „Diagnoze," Grand Rapidu teātra kopa L. Auzānes - Vītoliņas komēdiju „Uz Ameriku" un Kanadas DV teātris Annas Brigaderes lugu „Raudupiete." Šo teātru izrādes vērtēs īpaša žūrijas komisija, kurā piedalīšanos jau apsolījusi pazīstamā aktrise un teātra darbiniece Alma Mača. Balvas iegādei labākās izrādes godalgošanai DV organizācija Kanadā un ASV ziedojusi 250 dol., un paredzams, ka balvu pagatavos koktēlnieks H. Mercs. Ziemeļamerikas latviešu teātru apvienības valde šo ceļojošo balvu nosaukusi par Adolfa Alunāna piemiņas balvu.

Bez jau minētajām izrādēm teātra dienu ietvaros vēl paredzēti vairāki citi sarīkojumi — ZLTA sapulce, profesionālo aktieru un teātra darbinieku godināšana, teātrinieku draudzības vakars un atsevišķas sanāksmes profesionālu jautājumu pārrunāšanai. Paredzēta arī teātra vēstures materiālu izstāde, kurā sakārtos dažādus fotouzņēmumus, dekorāciju un tērpu metus u. t. t.

Teātra dienu organizēšanu kārto īpaša rīcības komiteja Intas Purvas vadībā, par kuru mūsu laikraksts jau informējis. Gatavojoties teātra dienām, rīcības komitejai jau savlaicīgi jāzina dalībnieku skaitu, kuriem nepieciešama apmešanās vietu sagāde. Tādēļ visi teātri un individuālie dalībnieki aicināti rakstīt Annai Briedei — 15 Dee Ave., Weston, Ont., Canada.

Teātra dienas būs pirmais šāda veida latviešu sarīkojums Ziemeļamerikā un solās izvērsties par nozīmīgu kultūras manifstāciju mūsu sabiedriskajā dzīvē. Jau tagad vērojama intensīva gatavošanās latviešu teātru centros. R. N

LNJAK rīkoto sešu nedēļu nogales kursu 5. posmā Toronto jaunieši dažās nodarbību stundās bija sadalīti „pārdomu puduros", kuros veica dotos uzdevumus, atbildēja uz jautājumiem sagatavotajās lapās par iespaidiem Jāņu svinēšanā, līgošanā u.t.t. Uzņēmumā viens no šādiem puduriem darbā: no kreisās — Inta Plampe, Valdis Korbs, Uldis Amoliņš, Aija Bramane, Dace Ieviņa un Andris Rubenis. Foto: J. Ligers

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4. Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Birojs atvērts 6 dienas nedēļā, pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, sestdienās no 9—1.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 28. februārī bija $1,413,683.47.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

Uzņēmumā pa kreisi: M. Kaliksone pie Čikagas ...
resenti iepazīstas ar izdevumiem ...

Retu latviešu g...

Kad pie Čikagas latviešu biedrības nolēma dibināt grāmatu krātuvi, padomā bija vienkārša bibliotēka, kurā tautieši varētu dabūt trimdā publicētos izdevumus laika īsināšanai un gara bagātināšanai. Pasākums tomēr pieņēmis citādu raksturu. Ir jau bibliotēkā daža laba nesen izdota grāmata, tomēr to skaitu vairākkārt pārsniedz pirmskara laika publikācijas, jo krātuves pamatā liktas divas vecas latviešu bibliotēkas, kuras ČLB savā laikā izdevīgi nopirka. Tā krātuvē atrodas arī sējumi no 18. gadsimta beigu posma. Par dažiem sējumiem dzirdētas domas, ka tie varētu būt vienīgie zināmie eksemplāri Rietumos. Pēc tam krātuves bagātības vairojušās ...

Prof. J. Sili...

DV mītnē Ņujorkā draugi un cienītāji 18. jūnijā godināja gleznotāju, mākslas vēsturnieku un filozofu — profesoru Jāni Siliņu 50 gadu darbības un 70 mūža gadu atcerē, piedaloties ap 100 godinātājiem. Vakara norises teicams vadītājs bija A. Homičs, kas pirmajam deva vārdu ALAs kultūras biroja vadītājam Dr. P. Norvilim, kas īsā pārskatā pakavējās pie jubilāra darbības un ražena mūža. Prof. A. Annus runāja par jubilāru kā mākslinieku, sevišķi izceļot viņa nopelnus Brīvības pieminekļa idejas popularizēšanā tautā, par ko savā laikā arī saņēma Triju zvaigžņu ordeni. Prof. P. Starcs teica sveicienus no Latvijas akadēmisko mācību spēku saimes, bet A. Pukīte kā DV organizācijas pārstāvis, atceroties laiku Vircburgā pirms 20 gadiem, kad J. Siliņš nodibināja latviešu tautas augstskolu, lasīja lekcijas, rīkoja referātu vakarus u.t.t., palīdzot arī DV nodaļai organizēties. No Latvijas humānitāro zinātņu asociācijas sveica J. Bičolis, norādot, ka asociācija ir lepna uz to, ka J. Siliņš ir tās priekšsēdis kopš paša sākuma. G. Grīnbergs sveica no Amerikas GD laikraksta redakcijas, bet no Latviešu preses biedrības Karola Dāle (aploksne) un Zenta Liepa, pēdējai jubilāram dāvinot savu dzejoļu krājumu „Vara gredzens". Pasniedzot grāmatu, konkordijas Valdemārija vārdā runāja Elksnis, bet M. Mitrēvics Ņujorkas latviešu mākslinieku grupas pārstāvībā, dāvinot neatkarīgajā Latvijā izdoto Ludolfa Liberta monografiju un izceļot jubilāra latvisko dvēseli. K. Šaumanis sveica no Dzintarzemes (grāmata), ...

DIVREIZDIVI ST...

Latviešu jaunatnes Divreizdivi vadība ziņo, ka dabūjamas 10 stipendijas (4 pirmā, 6 otrā pakāpē) šīgada Divreizdivi dalībniekiem. Stipendiju līdzekļi nāk no Amerikas latviešu apvienības kultūras fonda piešķīruma Divreizdivi atbalstam.

Stipendijas pieprasāmas Divreizdivi vadītājam Dr. Ģirtam Kaugaram (64 Greenridge Rd., Newark, Delaware, 19711) līdz 15. jūlijam. Pieprasot stipendiju, ...

Skaistākā dāvana sveštautiešu sk...
mācību gadam beidzoties...
Prof. A. RUBUĻA sakārtotā...
„LATVIAN LITERATU...
Jaunieti, piemini Latviju, daudzini savu tautu, ...
sasniegumus. Esi lepns uz savas tautas rakstn...
Lai atvieglinātu grāmatas iegādi, DV apgā...
tās cenu līdz š. g. 15. jūnijam uz
$5.60.
DV grāmatnīca, 491 College St., Toronto 4, Ont.

NTO ZIŅAS

māju dārzus, noraujot Massey strautā arī vienu no saimniekiem, kurš zemes nobrukumā nogalināts. Līdzīgs stāvoklis ir Ziemeļjorkas priekšpilsētā dzīvojošam tautietim Voldemāram Berķim, kurš „Telegram" reportierim atzinies, ka baidoties par savas mājas drošību, jo 1962. gadā iegādātās mājas dārzs sācis „slīdēt" drīz pēc ievilkšanās. V. Berķis domā, ka Ziemeļjorkas pilsētas valdei piekrīstu atbildība par stāvokļa atrisināšanu, bet tā mēģina no atbildības atkratīties, uzveļot to Toronto pilsētai. Zemes apstākļu pētnieka ģeologa Dr. Šilda ziņojumu par atradumiem Ziemeļjorkas bīstamo nogāžu stāvoklī autoritātes atteikušās publicēt, jo uzņemties precedentu situācijas labošanai nozīmētu pārāk lielas financiālas saistības, ar kurām Jorkas pilsētas valde nevar riskēt.

● Šai nedēļas nogalē visos latviešu draudžu īpašumos notiks līgošana. Jāņu svētīšanu uzsāks plkst. 6 vakarā Sidrabenē ar B. Senkēvičas uzvedumu „Vēlais viesis," piedaloties solistiem, koristiem, aktieriem un tautas deju vienībai „Diždancītis." Apmeklētāji varēs arī kavēties J. Zuntaka gleznu skatē. Saulainē un Mežciemā līgošanu uzsāks plkst. 7 vakarā, bet Tālavā līgošanai pulcēsies latviešu seno paražu kopēji — burtnieki plkst. 7.30 vakarā. Arī Ērgļu ligzdā un Bērzainē līgotāji būs sirsnīgi gaidīti.

Maruta Niedra Toronto universitātē ieguvusi B.A. gradu humānitārās zinātnēs. Viņa saistījusies darbā Ontario alkoholiķu un narkotiķu pētīšanas institūtā par sevišķu pētījumu asistenti, bet līdztekus darbam turpinās arī studijas. Maruta Niedra pieder Daugaviešu saimei.

dalībnieki aicināti rakstīt Annai Briedei — 15 Dee Ave., Weston, Ont., Canada.

Teātŗa dienas būs pirmais šāda veida latviešu sarīkojums Ziemeļamerikā un solās izvērsties par nozīmīgu kultūras manifestāciju mūsu sabiedriskajā dzīvē. Jau tagad vērojama intensīva gatavošanās latviešu teātŗu centros.

R. N

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.

Birojs atvērts 6 dienas nedēļā, pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, sestdienās no 9—1.

Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 28. februārī bija $1,413,683.47.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

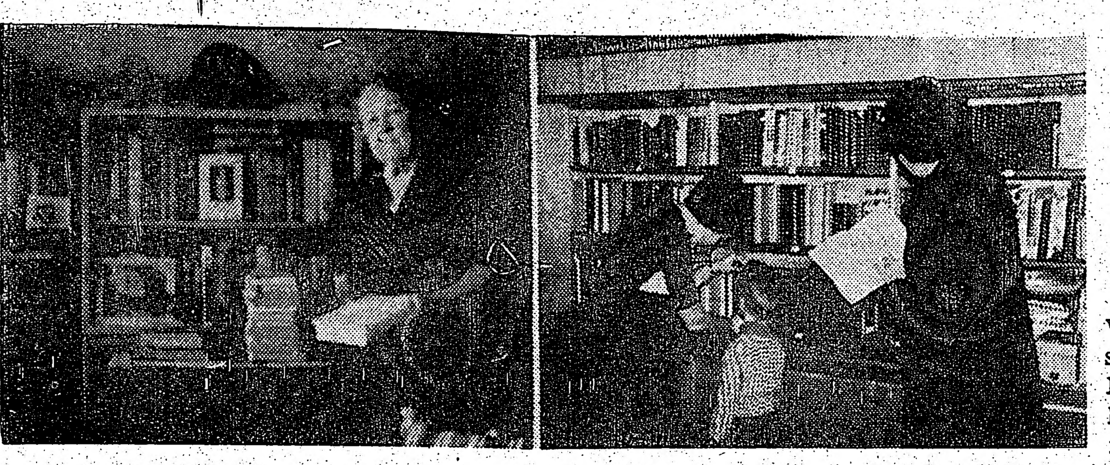

Uzņēmumā pa kreisi: M. Kaliksone pie Čikagas krātuvei dāvinātajām grāmatām. — Pa labi: Interesenti iepazīstas ar izdevumiem latviešu grāmatu krātuvē Čikagā.

Retu latviešu grāmatu krātuve

Kad pie Čikagas latviešu biedrības nolēma dibināt grāmatu krātuvi, padomā bija vienkārša bibliotēka, kurā tautieši varētu dabūt trimdā publicētos izdevumus laika īsināšanai un gara bagātināšanai. Pasākums tomēr pieņēmis citādu raksturu. Ir jau bibliotēkā daža laba nesen izdota grāmata, tomēr to skaitu vairākkārt pārsniedz pirmskaŗa laika publikācijas, jo krātuves pamatā liktas divas vecas latviešu bibliotēkas, kuŗas ČLB savā laikā izdevīgi nopirka. Tā krātuvē atrodas arī sējumi no 18. gadsimta beigu posma. Par dažiem sējumiem dzirdētas domas, ka tie varētu būt vienīgie zināmie eksemplāri Rietumos. Pēc tam krātuves bagātības vairojušās galvenokārt ar dāvinājumiem. Saņemtas gan atsevišķas grāmatas, gan veselas kastes. Dāvinājumi nākuši gan no ASV austrumu, gan rietumu krasta, no Kanadas ziemeļos līdz Teksasai dienvidos. Dāvinātāju vidū ir arī daži izdevēji (ne jau lielākie) un vairāki grāmatu autori.

Daļa grāmatu ir tādas, kuŗas var lasīt tikai uz vietas, neiznesot ārpus krātuves telpām; ir arī tādas, kas noliktas archīvā un tiek izsniegtas tikai speciālu jautājumu pētītājiem. Tādēļ arī izraudzīts apzīmējums „grāmatu krātuve", kaut lielāko daļu grāmatas izsniedz lasīšanai kā parastajās bibliotēkās.

Šai pavasarī saņemts līdz šim vērtīgākais dāvinājums, kurā ietelp kapitāldarbi latviešu valodā, folklorā, vēsturē u.c. Dāvinātāja ir M. Kaliksone no Maunt-Prospekta, Ilinojā, kas krātuvei nodevusi sava vīra, nelaiķa Roberta Kaliksona plašo un ļoti vērtīgo grāmatu krājumu.

ČLB ir pateicīga par katru dāvāto grāmatu un cer, ka arī turpmāk sabiedrības atbalsts nemazināsies. Grāmatu krātuve novietota Čikagas latviešu nama pagrabstāvā izbūvētajās bibliotēkas telpās un atvērta trešdienu vakaros no plkst. 7—9. Pārējā laikā var sazināties ar krātuves ilggadējo vadītāju P. Riekstu (1020 Loyola, Chicago, Ill. 60626).

D. V.

Prof. J. Siliņa godināšana

DV mītnē Ņujorkā draugi un cienītāji 18. jūnijā godināja gleznotāju, mākslas vēsturnieku un filozofu — profesoru Jāni Siliņu 50 gadu darbības un 70 mūža gadu atcerē, piedaloties ap 100 godinātājiem. Vakara norises teicams vadītājs bija A. Homičs, kas pirmajam deva vārdu ALAs kultūras biroja vadītājam Dr. P. Norvilim, kas īsā pārskatā pakavējās pie jubilāra darbības un raženā mūža. Prof. A. Annus runāja par jubilāru kā mākslinieku, sevišķi izceļot viņa nopelnus Brīvības pieminekļa idejas popularizēšanā tautā, par ko savā laikā arī saņēma Trijzvaigžņu ordeni. Prof. P. Starcs teica sveicienus no Latvijas akadēmisko mācības spēku saimes, bet A. Pukīte kā DV organizācijas pārstāvis, atceroties laiku Vircburgā pirms 20 gadiem, kad J. Siliņš nodibināja latviešu tautas augstskolu, lasīja lekcijas, rīkoja referātu vakarus u.t.t., palīdzot arī DV nodaļai organizēties. No Latvijas humanitāro zinātņu asociācijas sveica J. Bičolis, norādot, ka asociācija ir lepna uz to, ka J. Siliņš ir tās priekšsēdis kopš pašа sākuma. G. Grīnbergs sveica no Amerikas GD laikraksta redakcijas, bet no Latviešu preses biedrības Karola Dāle (aploksnē) un Zenta Liepa, pēdējai jubilāram dāvinot savu dzejoļu krājumu „Vaŗa gredzens". Pasniedzot grāmatu, konkordijas Valdemārija vārdā runāja Elksnis, bet M. Mitrēvics Ņujorkas latviešu mākslinieku grupas pārstāvībā, dāvinot neatkarīgajā Latvijā izdoto Ludolfa Liberta monografiju un izceļot jubilāra latvisko dvēseli. K. Šaumanis sveica no Dzintarzemes (grāmata), A. Bogdanovičs Ņujorkas organizāciju padomes vārdā, bet R. Krūmiņš asprātīgā runā no Ņudžersijas latviešu šacha kluba.

Savā dziļi izjustajā pateicības runā jubilārs izteicās, ka jūtojies kā skolnieks, jo jārunā pašam par sevi, bet parasti runājot par citiem. J. Siliņš arī norādīja, ka mākslinieks arvien jūt sāpīgu plaisu starp iecerēto un īstenoto, ka mēs dzīvojam technoloģiskās ekspansijas laikmetā, bet pats cilvēks ir sadrumstalots. Mums jābūt iecietīgiem pašiem pret sevi, jo galīgo atrisinājumu grūti atrast. Jācenšas atrast latviskās dzīves forma, lai mēs neizkustu mīklajā tautu jūrā; mums jācīnās par mūsu latvisko dvēseli, jāaizstāv pašiem sev, savai latviskajai sirds gudrībai, jābūt pacietīgiem un pazemīgiem.

A. Homičs nolasīja rakstveida apsveikumus, kādus bija sūtījis Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs prof. Dr. A. Spekke, ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš, Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis V. Hazners u.d.c. Godinājuma mielasta ievadījumā pianiste Mirdza Bogdanoviča-Nāruna jubilāru sumināja, atskaņojot Jāzepa Vītola variācijas par tautas dziesmām. Par cienastu bija rūpējušās Ņujorkas vanadzes. Pie galda nolasīja vēl virkni telegrammu, kas bija sūtītas no dažādām ASV malām, Kanadas, Austrālijas, Vācijas un Zviedrijas. Bija gandrīz visi gleznotāji, daudzi zinātnieki, ar dzejoli-triolietu rakstniece Indra Gubiņa.

A—ja

Ar pīpi uz jumta

Jāatzīst, ka viena no spēcīgākajām nodaļām šai laikrakstā ir lasītāju balsis, kurās dzirkstī ikdienas tautiešu dzīve, kaut arī gandrīz vai no katras vēstules jūtams, ka kāds ir kritizējams. Jāatzīst arī, ka esam steidzīgi kritizētāji, it sevišķi, ja atrodamies tālu viens no otra. No Toronto vai Sanfrancisko raugoties, notikumi Ņujorkā izskatās citādi nekā pašiem ņujorkiešiem, kuriem tācu vislabāk apstākļi pazīstami. Vērotājam Toronto, varbūt, kāda runa vai runātāja raksturs izliksies citāds nekā vērotājam Ņujorkā, kas runātāju labāk pazīst. Latviešu „bankas" darbiniekiem Kanadā, varbūt, izliksies neparasti, ja Ņujorkā šādas latviešu bankas vēl nav, bet sabiedriskā darbā piedzīvojis ņujorkietis par to nebrīnīsies, kaut arī, varbūt, atturēsies par to rakstīt avīzēs. Kultūras politika Čikagā noteikti veidojas citādi nekā Ņujorkā, jo katrā pilsētā ir citādi apstākļi.

Jāatzīst, ka spēcīgi runātāji labāk pazīstami nekā krietna darba darītāji. Dažs teicams darba darītājs par saviem panākumiem vai darbiem nav avīzes pieminēts, bet spēcīga runa laikrakstos vienmēr atreferēta, kaut tajā tikai skaistas frazes sakārtotas vēl skaistākos teikumos, kamēr runātāja darbi bieži vien nav nemaz uzsākti vai palikuši nedarīti.

Tāpat jāatzīst, ka katram cilvēkam, laikam, ir „sava uts" vai — pareizākā latviešu valodā — savas kļūdas. Tādas ir kā kritizētajiem, tā kritizētājiem. Par tām atkal avīzēs neraksta, bet, vietējiem, laikam, par saviem cilvēkiem būs labāka informācija, nekā no tālienes skatoties. Kritizējot citus, der atcerēties arī savas kļūdas, kaut par tām nerakstot.

☆

Vajadzētu ievērot arī citādas kļūdas, it sevišķi svešu vietvārdu latviskajā rakstībā. Nesen kādā latviešu iespiedumā varēja lasīt nosaukumu „Kelemezū, Miš.". Mazliet pārmainot burtus, izlikās, ka te būtu runa par Kalamazū, Mičigenā. Latvijā bija parasts runāt par Niagaru vai Miami; dzīvojot Amerikā, liekas, ka pareizāk būtu Naiēgra vai Maiēmi. Cik dažādi būtu jāizrunā Dienviddakotas Sūfolsas nosaukums (Sioux Falls) vai citādi līdzīgi vārdi? Neskaidrība arī, vai latviskot dažus vārdu salikumus Dienviddakota vai Soutdakota, Īstoranža vai Austrumoranža, Ņumeksika vai Jaunmeksika? Valodnieki še klusē, un jāsāk gandrīz domāt, ka viņi jau izmiruši pirms latviešu valoda izzudusi...

☆

Dažāda var būt rakstītāja pieeja kongresu vai sēžu atreferējumiem. Dažs temperamentīgs sapulces dalībnieks, kad viņu sēdes neuzklausa, gatavs ar durēm ...

iestāties par savu taisnību, kādēļ labi, ja starpā gadās galds, kas neļauj pretiniekiem iekļūt tiešā dūru cīņā. Pēc laiciņa pārpratumi aizmirsti, pretinieki sadodas rokām un runā atkal tālāk. Gadās arī, ka kāds sēdes dalībnieks, kuŗa priekšlikumu vairākums nav pieņēmis, izskrien dusmās no sēdes telpas, bet pēc laiciņa kaunīgs atkal atgriežas. Lielākā daļa rakstītāju, laikam, šādus notikumus avīzēs neziņos, bet ja šāds jūtu izplūdums ietekmējis sanāksmes gaitu vai vēlēšanu iznākumu, tad parasti par to lasām arī laikrakstos.

Ezītis

Skaistākā dāvana sveštautiešu skolotājiem mācību gadam beidzoties

Prof. A. RUBUĻA sakārtotā

‚LATVIAN LITERATURE'

Jaunieti, piemini Latviju, daudzini savu tautu, tās kultūrālos sasniegumus. Esi lepns uz savas tautas rakstniekiem!

Lai atvieglinātu grāmatas iegādi, DV apgāds pazeminājis tās cenu līdz š. g. 15. jūnijam uz

$5.60.

DV grāmatnīca, 491 College St., Toronto 4, Ont. Tālr. 921—7121

DIVREIZDIVI STIPENDIJAS

Latviešu jaunatnes Divreizdivi vadība ziņo, ka dabūjamas 10 stipendijas (4 pirmā, 6 otrā pakāpē) šīgada Divreizdivi dalībniekiem. Stipendiju līdzekļi nāk no Amerikas latviešu apvienības kultūras fonda piešķīruma Divreizdivi atbalstam.

Stipendijas pieprasāmas Divreizdivi vadītājam Dr. Ģirtam Kaugaram (64 Greenridge Rd., Newark, Delaware, 19711) līdz 15. jūlijam. Pieprasot stipendiju, jaunietim jāpievieno vēstule, kuŗā pastāsta par savu līdzšinējo sabiedrisko darbību, nākotnes plāniem un iemesliem, kādēļ vēlas piedalīties Divreizdivi. Jādod arī divas atsauksmes, no kurām viena vēlama no kādas vietējās latviešu organizācijas. Dalībnieki var pieteikties tautiskā mantojuma, vēsturiski-politiskā vai latviešu valodas un literātūras pudurī pirmā pakāpē. Tie, kuŗi Divreizdivi jau piedalījušies, var pieteikties sabiedrisko darbinieku, audzinātāju vai jaunatnes vadītāju lokā.

Stipendiju ieguvēju vārdus paziņos 20. jūlijā.

Iesniegumi ASV valdībai un AN

AIZVESTO PIEMIŅAS AKTS BOSTONĀ

Masačuzetas gubernātors Džons Volpe laiku no 13. — 19. jūnijam savā pavalstī proklamēja par Baltijas nedēļu, attiecīgajā deklarācijā nosodot komūnismu un izsakot cieņu un līdzjūtību igauņiem, latviešiem un lietuviešiem, arī iestājoties par Baltijas valstu neatkarības atjaunošanu.

Bostonas latviešu organizācijas 14. jūnijā DV namā bija rīkojušas piemiņas aktu, kurā piedalījās ap 180 dalībnieku. Māc. F. Ruperts, kas piemiņas aktu vadīja, cita vidū teica: „Okupanti dzimtenē liek slavas dziesmās apdziedāt vergu ķēdes. Tā esot dāvana — brīvība? Kā var runāt par brīvību, ja apspiešana ir parasta parādība? Lai tautas ciešanas mūs stiprina, ne vājina. Pagātni mēs nevaram atsaukt, bet varam celt nākotnes cerību ēku." Ģ. Straumēns nolasīja gubernātora proklamāciju, piemērotas deklarācijas sniedza aktieŗi M. Grīnbuša un J. Pūce, bet Līgas koris dir. J. Austruma vadībā nodziedāja vairākas dziesmas. Dziedātājas bija tērpušās tumšos tērpos. Par šo sarīkojumu rakstīja arī vietējā Bostonas prese.

Baltijas nedēļai beidzoties, 19. jūnijā Amerikas baltiešu biedrības Jaunanglijā kopīgā sarīkojumā Lietuviešu klubā Dienvidbostonā ieradās gubernātors Volpe. Tā bija pirmā reize, kad gubernātors ar savu klātieni pagodina kādu baltiešu sarīkojumu, kādēļ viņa ierašanās uzskatāma par nozīmīgu faktu, kas baltiešu brīvības cīnītājus mudina un stiprina tālākai cīņai.

Sarīkojuma ievadījumā visu baltiešu tautu skauti un gaidas ienesa karogus, pēc tam igaunis Luks teica atklāšanas uzrunu, nolasot gubernātora proklamāciju un ASV viceprezidenta Hamfrija un senātora Saltonstala apsveikumus. Vēl runāja igaunis S. Rosilds, latvietis L. Reiters un lietuvietis V. Izbickas. Sanāksmē pieņēma rezolūcijas nosūtīšanai ASV valdībai un Apvienotajām nācijām, prasot noteiktāku iestāšanos par Baltijas valstu neatkarības atjaunošanu.

Gubernātoru visi sagaidīja ar piecelšanos un aplausiem. Savā runā, pakavējoties pie baltiešu brīvības ilgām un traģēdijas, kas sākās pirms 26 gadiem, gubernātors Volpe izcēla baltiešu neremdināmo brīvības degsmi. Runa apliecināja, ka viņam apstākļi okupētajās Baltijas valstīs labi zināmi. Pirms 3 gadiem Volpe amerikāņu valdības delegācijā arī pats apmeklējis Pad. savienību, sarīkojumā pastāstot dažus kuriozus par to, kā Maskavā meklējis katoļu baznīcu un vēlējies grēksūdzi. Runas nobeigumā gubernātors Volpe apliecināja savas dziļākās simpatijas baltiešiem: „Mēs, amerikāņi, dalāmies jūsu sērās un vēlamies, lai jūsu dzimtenes, kuŗām ir 5000 gadu veca vēsture, kļūtu atkal brīvas. Šo tautu radītās neskaitāmās tautas dziesmas, arī greznie tautas tērpi liecina par dižu kultūru, un šodien baltieši cīnās Vietnamā, lejot asinis par citas tautas brīvību!"

Amerikas baltiešu biedrības Jaunanglijā priekšsēdis Luks gubernātoram Volpem piemiņai pasniedza prof. Dr. A. Spekkes grāmatu angļu valodā par senajiem dzintara ceļiem Baltijā. Sekoja mākslinieciski priekšnesumi, dziedot lietuviešu kvartetam, solistam K. Grīnbergam un deklamējot Altermanei. Sarīkojumā izplatīja arī izdevumu „Captive Latvia Remember in These Days".

O. A.

Latviešu studentu kongress

Čikagas latviešu namā 8. jūnijā notika pārrunas par Latviešu studentu centrālās savienības gadskārtējā kongresa rīkošanu. Sanāksmē piedalījās Uldis Ievāns, Ivars Kēlers, Imants Kiusals, Juris Laivinieks, Juris Meisters, Jānis Pencis, Uldis Pūliņš, Jānis Reinerts, Gunārs Salenieks, Jānis Veitmanis un Ruta Priedkalne. Konstruējās arī LSCS kongresa rīcības komitejas kodols.

Kongress notiks Čikāgā laikā no 23.—25. septembrim. Šogad paiet 20 gadu kopš LSCS nodibināšanās. To atzīmējot, paredzēts arī izdot mazu brošūru. Kongresa programma: 23. septembrī — raibais vakars ar savstarpēju iepazīšanos un tuvināšanos; 24. septembrī — kongresa darba sēdes, vakarā Latvijas universitātes dibināšanas atceres akts un balle; 25. septembrī — dievkalpojums, pēc tam darba sēžu nobeigums. Raibais vakars un kongresa sēdes notiks Latviešu namā; LU atceres akts Michigan Ave., Sheraton (East) viesnīcas Tropical Room, bet balle tās pašas viesnīcas Boulevard zālē. Kongresa dalībnieki var apmesties Šeraton viesnīcā par pazeminātu maksu. Atlaides kartes pieprasāmas prezidija priekšsēdei līdz 15. augustam.

R. P.

★ LELDAAs generālkonferenci paredzēts sasaukt Klīvlendā no 19.—21. augustam. No Kanadas šajā konferencē piedalīsies bīskaps A. Lūsis, kā arī ev.-lut. draudžu mācītāji un pārstāvji. Konference notiks Klīvlendas apvienotās draudzes namā, par dalībnieku uzņemšanu gādās Apvienotā draudze sadarbībā ar Mārtiņa Lutera un Miera draudzi. Mācītāja I. Gaides vadībā jau notikusi pirmā priekšdarbu apspriede.

PULCĒSIMIES
DV DIENĀS
3. un 4. septembrī ČIKAGĀ!

Tā atklās DV dienas

Jo tuvāk nāk lielais Daugavas Vanagu organizācijas 20 gadu jubilejas sarīkojums, jo plašāks tas izvēršas. Viesi no aizjūras, kas ieradīsies speciālā lidmašīnā, būs, liekas, līdz šim skaitliski lielākā organizētā pārjūras tautiešu apciemošanas projekta dalībnieki. Bez tam, protams, visās Ziemeļamerikas malās organizē kopīgus braucienus ar vecmodīgāku pārvietošanās līdzekļu palīdzību.

DV dienu atklāšanas aktam un sekojošam sieviešu koŗu kopkoncertam izraudzīta Mather vidusskolas auditorija (5835 N. Lincoln avenijā) — jauna un moderna ēka ar skaistām blakustelpām. Auditorijai laba akustika un 1100 ērtu sēdvietu. Atklāšanas aktā piedalīsies Latvijas sūtniecības vadītājs Vašingtonā prof. Dr. A. Spekke, BPLAs un ALAs priekšsēdis prof. P. Lejiņš, DV organizācijas priekšnieks V. Janums un DV vadītāji vai to pārstāvji no visām zemēm, kur organizācija darbojas. Ieradīsies arī vanadžu priekšniece M. Ķeņģe no Anglijas. Aktu vadīs DV Čikagas apvienības pr-ks un rīcības komitejas priekšsēža vietn. Uldis Vītols.

Šī būs pirmā uzstāšanās Ziemeļamerikas sieviešu kopkorim, kurā piedalīsies šādas vienības: Sv. Katrīnu DV ansamblis no Kanadas, Čikagas DV dubultkvartets, Dimoinas dubultkvartets Gaujmalietes, Grand Rapidu sieviešu koris Atbalss, Kalamazū DV ansamblis, Milvoku DV kvartets un Mineapoles dubultkvartets Līga, — kopskaitā vairāk nekā 80 dziedātāju. Programmā būs A. Ābeles, V. Dobrovoļska, J. Graubiņa, A. Kalniņa, J. Norviļa, V. Ozoliņa un I. Ramiņa dziesmas, to vidū vairākas, kuŗas sieviešu koŗi vēl nekad nav atskaņojuši. Koncerta virsdiriģenti būs Čikagas DV dubultkvarteta vadītājs dir. Teodors Ozoliņš un Kalamazū DV ansambļa diriģents Jānis Zuika.

Par pārējiem DV dienu sarīkojumiem ziņosim mūsu laikraksta turpmākajos numuros. Programmas ziņā šie, laikam, būs lielākie svētki visā DV organizācijas pastāvēšanas laikā. Visiem sarīkojumiem iepriekšpārdošanā jau dabūjamas biļetes, kas pasūtināmas pie rīcības komitejas kasieŗa Ilgoņa Priedulāja (2912 W. Belden Ave., Chicago, Ill. 60647; tel. HU 9—2996). Pārējā informācija pieprasāma rīcības komitejas priekšsēdim Augustam Vanagam (3713 N. Kedvale Ave., Chicago, Ill. 60641; tel. AV 2—3967).

D. V.

GRAND RAPIDI

● Aizvesto piemiņas aktu 12. jūnijā Latviešu biedrības telpās atzīmēja kopīgi ar igauņiem un lietuviešiem. Tā noorganizēšanu organizāciju padomes uzdevumā bija veikusi latviešu katoļu draudze. Pēc karoga ienešanas un himnu atskaņošanas runāja visu Baltijas tautu pārstāvji, no latviešiem M. Eglāja, pēc tam plašāk par masu deportācijām pirms 25 gadiem un Baltijas tautu stāvokli runāja kādreizējais ALJAs priekšsēdis K. Sventeckis no Indianapoles. Koncerta daļā dziedāja soliste E. Reinvalde, klavierpavadījumus veicot Ed. Grīnvaldam, bet atsevišķu klavierpriekšnesumu sniedza lietuviešu pianiste D. Janusaite.

● Latviešu kreditsabiedrības ārkārtas sapulcē 5. jūnijā paudās it vasarīgs noskaņojums, jo bija ieradušies tikai 19 biedri, un no tiem pašiem daži bija nepacietīgi, vēlēdamies izmantot pēcpusdienu mazam izbraukumam vai atpūtai vēsumā. Nelielais biedru skaits tomēr bija pietiekošs, lai izlemtu darba kārtībā paredzētos jautājumus. Pieņēma statūtu grozījumus, kas paredz palielināt valdes sastāvu no 5 uz 7 locekļiem, un atļāva valdei tiesības iecelt divus kasieŗa vietniekus ar tiesībām parakstīt čekus. Pēc sapulces jaunizbūvētās biroja telpas Latviešu namā bija pieejamas apskatei, sapulces dalībniekus pacienāja ar kafiju un cepumiem. Sapulci vadīja kreditsabiedrības valdes priekšsēdis T. Zeltiņš un protokolēja J. Venners.

SAVIENOTA JĀS VALSTIS

KLIVLENDA

● Latviešu Miera un Mārtiņa Lutera draudzes kopīgā dievkalpojumā 12. jūnijā pieminēja 14. jūnijā aizvestos mocekļus. Dievkalpojumu kuplināja Mārtiņa Lutera draudzes koris brīvmākslinieces V. Ūbelītes vadībā. Dievkalpojumu vadīja māc. K. Briedis, bet sēru dienas svētrunu teica māc. K. Sautiņš. Apvienotā draudzē aizvesto piemiņas dievkalpojums notika 14. jūnijā. To vadīja draudzes mācītājs I. Gaide. Piemiņas dievkalpojumu kuplināja draudzes koris J. Kalnieša vadībā.

● Latviešu draudzēs 12. jūnijā notika svētdienas skolu izlaiduma akti, kuŗos absolventi un sekmīgākie audzēkņi saņēma grāmatu veltes. Apvienotā draudzē māc. I. Gaide vadīja īpašu skolu jaunatnei veltītu dievkalpojumu. Pēc dievkalpojuma un izlaiduma akta draudzes namā bija klāts kafijas galds.

● Vīru vokālais ansamblis Tēvzeme E. Stelmaņa vadībā 11. jūnijā sniedza savu pirmo koncertu. Vīru dziesmas apmeklētāji uzņēma ar sirsnīgu piekrišanu. Daudz ziedu, daudz aplausu saņēma dziedātāji un ansambļa vadītājs.

J. E.

ROČESTRA

● Tautas sēru dienai veltītā dievkalpojumā, kuŗu 14. jūnija vakarā vadīja māc. T. Zīraks, draudze aizlūdza par mūsu piemeklēto tautu, kaldinot sirdis ticībā taisnības uzvarai. Dievkalpojuma izskaņā nodziedāja Latvijas himnu.

BURLINGĒMA

● Oklendas latviešu ev.-lut. draudzes Burlingēmas kopas ilggadējais pērminderis Jānis Vārpiņš šajās dienās atskatījās uz 75 mūža gadiem. Suminot arī par veikumiem draudzes labā, gavilnieku 11. jūnijā pēc dievvārdiem sveica māc. G. Kness-Knezinskis, draudzes pr-ks Ad. Stabulis un citas amatpersonas un paziņas, apbalvojot ar ziediem un dāvanām, teica sirsnīgus atzinības vārdus. Arī dzīvojot pelnītajā atpūtā pēc pensijas iz kalpošanas Sanfrancisko starptautiskajā lidlaukā, jubilārs nestāv dīkā, bet nododas daiļamatniecībai, kurā guvis teicamas sekmes: viņa darbi, īpaši latviskā stilā gatavotie, rotā daudzu vietējo tautiešu dzīvokļus un izpelnījušies arī lietpratēju atzinību.

—s

Iesvētītie Jamaica Plain latv. ev.-lut. draudzē Bostonā: no kreisās Linda Liepiņa, Baiba Liepiņa, Jānis Bērziņš, māc. F. H. Ruperts, Astrīde Balgalve un Sarmīte Desaine. Foto: V. Grāvītis

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

Liksmus Līgosvētkus visiem tautiešiem!

Ciniš a rapier un sēts miet

Pa sov taisn liet cīnes Krišs Ķepal a spalv vienē rokē un vec miet otrē, bet Pindzeļ Freds a smukēm bildēm un rapier.

Lielē Jāņ svīnšan nāc viersē kā mell nakt, bet šans biedrībē izcēles liels dumps pa to, va al nopierkt bodē vai pa vecei ventiņ modei pašēm sabrūvt mucēs. Sievs a grozej gāls un punktierēj, ka neatmaksjēs ķēpties a sier siešan, ja pie Loblav va dābt visāds siers pa lēt nod. Cit akal domēj, ka mēs apgān ventiņ taisnē liet, ja vis sapērk bodēs un Jāņ svīnšan netais vecē senč garē. Beigēs runšan gāj pa visēm stūrēm, tā ka Ješk Puķpodiš bij spiests sasokt šans biedrībs pilsapulc.

Kā pa brīnam uz pilsapulc senāc pill zāl a cilēkiem, un šans biedrībs priekšnieks Ješk Puķpodiš turēj rokē liel galdniek āmur, la neviens nesāk rūnt bez laik. Viš pats atklāj sapulc un tēc:

„Jūs vis tīr lab zin, ka vecēs laikēs, vienalg, va tas bij Piltnē, Dundagē va Sasmakē, neviens kārtīgs cilēks nedomēj pa nods svaidšan bodēs, bet jau pie laik sabrūvēj al un sievs sataisej sier un citāds ēdiens. Izgājšē gadē mūs tots brāls un šans dižlords Krišs Ķepal izbrūvēj vesel muc al . . ."

Līdz ko pieminēj man vārd, zālē vien daļ klapēj rokēm un soc urrā, bet cit spārdjēs kājēm un no vis spēk bļāv — bū, bū, bū. Ješk gan klapēj sov galdniek āmur pa gald, un tā troksns bij vēl lielāks. Vēlāk vis nogur klaptīes, un tad viens večuks uzslējēs kājēs:

„Izgājšē gadē nekas labs nesanāc. Tā ļerg, ko Ķepal Krišs sabrūvēj, iztecēj pa šosej, un polcij viņ iebāz gandrīz kurķē. Vēlāk, kad man meit Lavīz gribej iet paskatēs papārds zied, vis bij jau apdzēršies, bet Krišs nokrits šķūnē a liel spalvain ait pie sānēm."

Līdz ko viš bij nobēdz sov teicmē, kāds cits otrē stūrē dusmēs ciert viņam pret: „Krišs Ķepal i varonīg cīnjes pa mūs liet, un kurķē viņ tik viegl nevar dabt iekšē, jo viš ofcieram ieklārēj, ka tā zup, kas tek no otiņ bagāžniek, i bencīns. Bet ja nu viņem, nabdziņam bij jāguļ Jāņ naktē okstē šķūnē a saimniek ait, tad tav Lavīz i vainīg, jo viņ varēj to ait aizdzīt prom. Un tie, kas grib al pierkt bodē, la padomē, kā viņem gāj toreiz, kad dabēj bēgt a als kastiņēm kokēs un lekt upē."

Tād runšan krustam-šķērsam gāj vēl dikt ilg, bet ap pusnakt es a vairs nevarēj nociestes un prasēj, la man laiž pie vārd.

„Jūs te cīnēs, kā ventiņ a dundžņiem vienrēz strik vilkšen sacīkstēs. Torēz viņ vidē iesēj alsmuciņ, abēs galēs sastājes tād spēk mitriķ, ka bail bij skatēs. Līdz ko tiesnes, baltēs biksēs ģērbes, iešvilpēs, viņ sāk strikrot katrs uz sov pus, tā kā als muciš vidē pārplīs puš, un viss als iztecej zemē. Tad vis ventiņ un dundžiņ kopīgē saimē metēs zemē un a rokēm grāb, ko vēl varēj, bet dodz nekas tur netik. Tālab es domē, ka mums te nav ko villtēs, bet la katrs dar, kā viš grib. Kas grib, la brūvē pats sov al, bet kas negrib ķēptēs, la pērk bodē pa nod. Galveneis, ka tik i, ko dzert un ēst, jo Jāņ jāsvin uz vell parošan."

Pēc tād gudr runšan neviens vais nesoc „bū", bet vis nobalsēj, ka brīvē zemē katrs va dzert un ēst, ko grib.

Otrē dienē visēs avīzēs bij gar rakst, ka šans biedrībē izcēles dumps un biedrībs valdšen gribējs sārgt latvieš liet a spož rapier rokēs, bet nejok opozicij uzbruks a vecēm sēts mietem. Beigēs izdārt tād liel muļķēb, ka Jāņēs katrs vārs dzert un ēst, ko grib, nevis to, ko biedrībs valdšen satais.

Tā iznāc pavisam lab reklām, un Jāņ svinīb placē sanāc tik dodz ļods, ka vis krūm bij pill. Cits ripnēj als muciņ uz steķēm, cits stiep bodē pierkt kastiņ pie rok, bet sieviešs staigāj a ķočem uz rok lepn kā pāv. Vis nāc man klāt un bučej rok, ka es i izglābs šans biedrīb no bojē ēj un nākošē gadē man piešķirs mier prēmij a kartpeļ orden. Man bij jādzer i pierkteis, i pašbrūvteis als, un sieviešs man štopēj visāds sier gabals iekšē, it kā barokļ cūkei priekš kōšan. Līdz ko iestājēs tums, es atcerjēs, ka Jāņ naktē papārds zied, un mudnēj, la nāk man līdz palīdzt meklēt. Bet sieviešs negrib ne dzierdt, kamēr orķestrs vēl spēlē un vīr tik krauj tukšēs pudliņs kaudzē.

Es negribēj Jāņ naktē palikt tukšē bez papārd zied un aizgāj viens pats pa krūmem meklēt. Pēc laiciņ es paties ierog, ka man priekšē spožs gaišams tā kā veļlukters šūpjēs no ogš uz apakš. Es a liel ātram, la kāds cits netiek man priekšē, laiž uz to pus cor krūmem, ka brikš vie. Bet, ko domē, — līdz ko es nāk tam gaišmam tuvāk, viens cilēk balsē bļauj angļ mēlē: „Tu trakeis, nenāc man klāt! Es tev gāzīs a miet pa gāl!"

Līdz ko tas spoks pieminēj miet, man uzrēz saradēs dūš un dusms: Es, godīgs ventiš, atnācs papārds zied skatēt, bet viš man sols a miet pa gāl. Mūs pusē a mietiem nekojēs, tik spožem rapierem vai a plik rok . . . Tā es drošs lozes cor krūmem uz viņ pus.

„Ak, ta tu i viens no to bar, kas tur vis nokt bļoj un baid mans tārps prom", tas spoks sāk runt jau mierīgākā balsē.

„Tu meklē jāņtārpiņš? Ta jau tu man tikpat kā brāls, varbūt vēl no ventiņ pus!" — es jut, ka sierç man nomiernējēs un palik tīr priecīgs prāts.

„Es tev nav nekāds brāls un neko nezin pa tov ventiņ pus, ku visād vap nāk. Es nemeklē nekāds jāņtārpiņš, bet riktīgs tārps, ko durt uz āķ un zūvs ķert." Man priekšē no krūmem izlīd dzīvs cilēks, a spož lamp piesiet pie gāl, garēm gumij zābakiem kājēs un tārp bundž vienēs sānēs.

Pēc maz laiciņ mēs ab saprat viens otr tīr lab, jo angļ valod un ventiņ valod i a vecēm kultūrs saknēm. Es izstāstij vis garē stāst pa Jāņ nakt un papārds ziedšan, un pēc tād smuk runšan Džordž gribēj rēdzt, kā tas viss izskatēs dzīvē. Es saķēr viņ pie rok un a vis lamp pie gāl vd uz svinšan plac. Līdz ko mēs tur nonāc, man pa liel brīnum vis svētk viet izskatjēs kā kar lokē pēc nikn cīniņ. Cits gulēj ogšpēds, cits nokrits uz vēder un rokēm saķērs gāl, bet no krūmem un teltēm nāc tād krākšan, ka hurikān vētrē. Džordž uzrēz saprat, kālab viš nav dabejs nevien tārps un tagad nevars iet makšķert, bet Jāņ siers viņam gāj pie dūš tīr lab. Es uzpildej vienē muciņē ūden, un tā mēs ab izturēj līdz rīt gaismej.

Krišs Ķepal

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI
DABŪJAMI
O. ANDERSONA
DELIKATESU VEIKALĀ
26. Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND
GROCERY"
120 Barton St. E., Hamilton, Ont.

Visa laba Jāņu zāle,
Ko plūc Jāņu vakarā;
Vībotnīte, papardīte,
Sarkanais āboliņš.

PRIECIGUS LĪGO SVĒTKUS VISIEM TAUTIEŠIEM novēl
AUSTRAS MODES SALONS
Īpašn. A. Vitoliņa
854 Ossington Ave. Toronto 4, Ont. LE 5-3725.

Visas puķes uzziedēja,
Papardīte neziedēja,
Tā ziedēja Jāņu nakti
Zeltītiem ziediņiem.

PRIECIGUS LĪGO SVĒTKUS VISIEM LATVIEŠIEM novēl
EVERLAST HEATING Co.
62. Geary Ave. Toronto. LE 1—1101; HO 5—5317
Īpašn. A. Rasa

Kas grib baltas villainītes,
Lai dzen aitas piegulā,
Jāņu naktī zelta rasa,
Tad aitiņas mazgājās.

PRIECIGUS LĪGO SVĒTKUS NOVĒL
LAIMONS AUTO SERVICE
603 Gerrard St. E. Toronto, Ont. 466-0540
Laimons Marovskis

Par gadskārtu Jānīt's nāca
Savus bērnus apraudzīti,
Vai tie ēda, vai tie dzēra,
Vai Jānīti daudzināja.

PRIECIGUS LĪGO SVĒTKUS NOVĒL
BROADVIEW DELICATESSEN
105 Danforth Ave. (pie Broadview) Toronto 6, Ont. HO 5-9905
AUSMA MIĶELSONS

Jauni puiši, jaunas meitas,
Jāņu naktī neguliet,
Tad rītiņā redzēsit,
Kā saulīte rotājas.

Priecigus Līgo svētkus visiem latviešiem novēl
ĀDOLFA KRISTAPSONA un Co.
GAĻAS UN DESU VEIKALS - DARBNĪCA
1095 Queen St. E. Toronto, Ont. 466—5152

Kas grib baltas villainītes
Lai dzen aitas piegulā,
Jāņu naktī zelta rasa,
Tad aitiņas mazgājās.

PRIECIGUS LĪGO SVĒTKUS VISIEM LATVIEŠIEM novēl
EXCLUSIVE DELICATESSEN CO.
43 Mulock St. Toronto. 766—6007
J. MIŠKINS

Gaišus un saulainus Līgo svētkus novēl

Jānīts mans, Jānīts mans,
Es Jānīša līgaviņa,
Jānīts manas govis gana,
Es Jānīša kumeliņus.

Benjamiņa FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont. Tālr. 363-6496

Šai nedēļas nogalē latviskais līgo skanēs visur, kur brīvajā pasaulē mīt latvieši. Uzņēmumā torontiete Vija Vare ar novīto Jāņu vainagu. Foto: J. Liģers

SKAIDIENA

Likās mazliet savādi, ka tautieši, kas parasti visai daiļrunīgi, pēc Anšlava Eglīša „Ferdinanda un Sibillas" izrādes staigāja mazliet sabozušies, bija klusi un tikai rūca bārdā. Kad vienam jautāju, kā izrāde patikusi, viņš teica, ka nevarot spriest, jo esot sēdējis pirmajā rindā un tādēļ neesot varējis izrādei sekot. Kad iepprasījos otram, tas zūdījās, ka, pašā pēdējā rindā sēdēdams, tikpat kā nekā neesot redzējis. Laimīgā kārtā sadabūju kādu, kas sēdējis vidū, un tas informēja, ka pilnīgi esot vienis prātis ar kritiķi P. Jēgeri-Freimani un ka lugā esot bijis kaut kas „piepotēts".

Pārdodami
lietoti
LEDUSSKAPJI
Zvanīt 741—4763,
A. JAUNZARIŅŠ

Kas grib Latvijai palīdzēt, tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa „LATVIAN LITERATURE?"

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

25. jūnijā — pl. 6 vakarā Sidrabenē Līgosvētku sarīkojums ar B. Senkēvičas Jāņu lugu H. Miķelsona režijā; pēc tam deja.
25. jūnijā — pl. 7 vak. Mežciemā līgošana, ugunskurs un deja.
29. jūnijā — pl. 7 vakarā Sv. Jāņa baznīcā Martas Tūteres audzēkņu vakars.
30. jūnijā — pl. 7.30 vakarā Veras Keišas klasiskā baleta skolas audzēkņu vakars Bickford Park High School auditorijā— 777 Bloor St. W. pie Christie Street.
24. jūlijā — pl. 9 rītā bērnu svētki Sidrabenē.
6. augustā — pl. 12 dienā DV Toronto nod. meistarsacīkstes šaušanā mednieku īpašumā Bērzainē.
20. augustā — DV Kanadā šaušanas meistarsacīkstes Bērzainē.
24. septembrī — Ņujorkas koklētāju un dziesmu ansambļa koncerts DV Toronto nod. sarīkojums. Parkdale Collegiate — Jameson Ave.
1. oktobrī — Daugavas Vanagu sarīkojums „Zelta dukāts Latvijai".
23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.

NIAGARA

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.
Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: ....
Mr., Mrs., Miss. ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..................
.... abonementa uzsākšanai pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

MOON LITE VILLA
ROSEDALE, Ont., Kanada.
IZĪRĒJAMAS ISTABAS VASAR
BALSAMA EZERS ar neskaitāmām salām ru
valodu. Ezerā tīrs pamats un sevišķi bērniem
MAKŠĶERNIEKIEM paradīze — maskiji, p
Ielūdz M. VESTFĀLE, E. BALIŅŠ
Tuvākai informācijai zvanīt vakaros:

DIĀNAS JABLOKOVAS - V
KLASISKĀ BALETA S

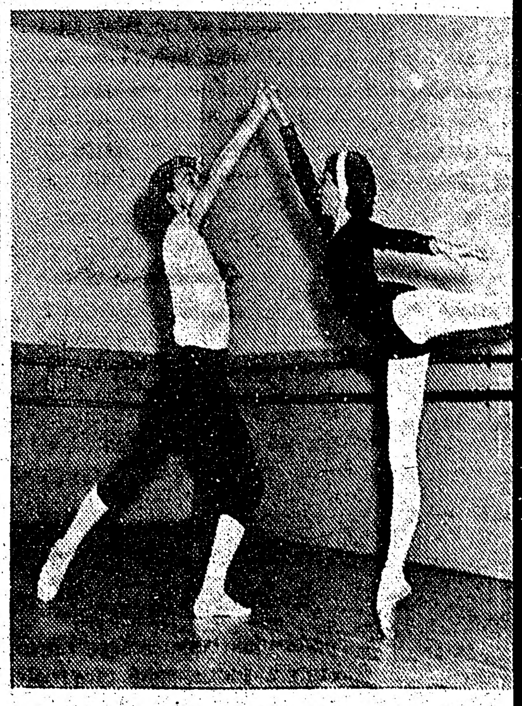

17. GADSKĀRTĒJAIS BALETA
PIRMDIEN, 27. JŪNIJĀ,
PLKST. 8 VAKARĀ
ĪTONA AUDITORIJĀ
Ieejas kartes pie kases $1.50, $2.00

Lotus
792
(p
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE
● PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SKA
DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀNS
KANADAS UN ASV LATVIEŠU DAIĻAM
IZSTRĀDĀJUMI
Ināra un A
Kad Artūri un Žaņi nosvinēti,
Un Līgosvētki godam aizvadīti,
Un žīst un smaržo pļavās siena vāli —
Vēl svinams Paulis, Pēteris un Tālis.

BERGDON GALE
GLEZNAS UN IELOGOŠANA
SKULPTŪRAS
ANTĪKAS
TELPU DEKORĒŠANA
180 DAVENPORT Rd., tel. 924-386

ELZA PĒRKON
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidoš
ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 3-5198, Tor

A. EGLITIS — T.V RE
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel

AG ROTAS
A. GU
ZELTK
Darbnīcā — te
25 Moccas
Don Mill

Toronto Window MFC C
165 CENTRE ST. E., RICHMOND H
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija log
Izdara dažādus logu pārbūvju dar
LABS DARBS. MER
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai S P R
darbā 889-1471, mājās BA 5-5

...iešiem!

...ns, Jānīts mans,
... ilgaviņa,
...anas govis gana,
... kumeliņus.

...RATORIJA

Tālr. 363-6496

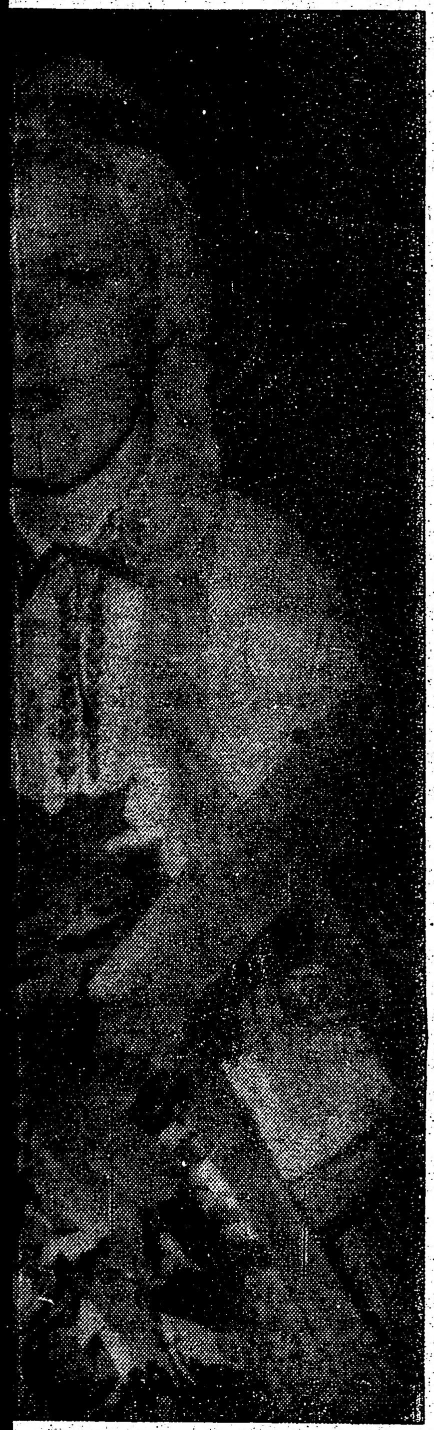

...is līgo skaņēs visur, kur brīvajā pasau... torontiete Vija Vare ar novīto Jāņu ... Foto: J. Ligers

...umu kalendārs

...Šidra- ...ns ar ...I. Mi- ...leja. ...emā ...ja. ...v. Jā- ...iteres ...ā Ve- ...sko- ...kford ...njā— ...ristie ... svēt-

6. augustā — pl. 12 dienā DV Toronto nod. meistarsacīkstes šaušanā mednieku īpašumā Bērzainē.

20. augustā — DV Kanadā šaušanas meistarsacīkstes Bērzainē.

24. septembrī — Ņujorkas koklētāju un dziesmu ansambļa koncerts DV Toronto nod. sarīkojums. Parkdale Collegiate — Jameson Ave.

1. oktobrī — Daugavas Vanagu sarīkojums „Zelta dukāts Latvijai".

23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.

NIAGARA

16. un 17. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

...zāt, ...Jūs ...dā- ...ula ...?"

LATVIJA AMERIKĀ
...treet, Toronto 4, Ont.
...aikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
... mēnešiem uz šādu adresi: ...
... čeku vai skaidrā naudā $...
...bonementa uzsākšanai/pagarināšanai
...vajadzīgo svītrot)
Paraksts ...
... par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50
...adu.

MOON LITE VILLA

Tel: Area code 705 887-5042

ROSEDALE, Ont., Kanada.

IZĪRĒJAMAS ISTABAS VASARNIEKIEM

BALSAMA EZERS ar neskaitāmām salām runā savu pievilcīgo valodu. Ezerā tīrs pamats un sevišķi bērniem droša peldēšanās.

MAKŠĶERNIEKIEM paradīze — maskiji, pikreļi un basi.

Ielūdz M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

Tuvākai informācijai zvanīt vakaros: 239—8767.

DIĀNAS JABLOKOVAS - VORPS

KLASISKĀ BALETA SKOLAS

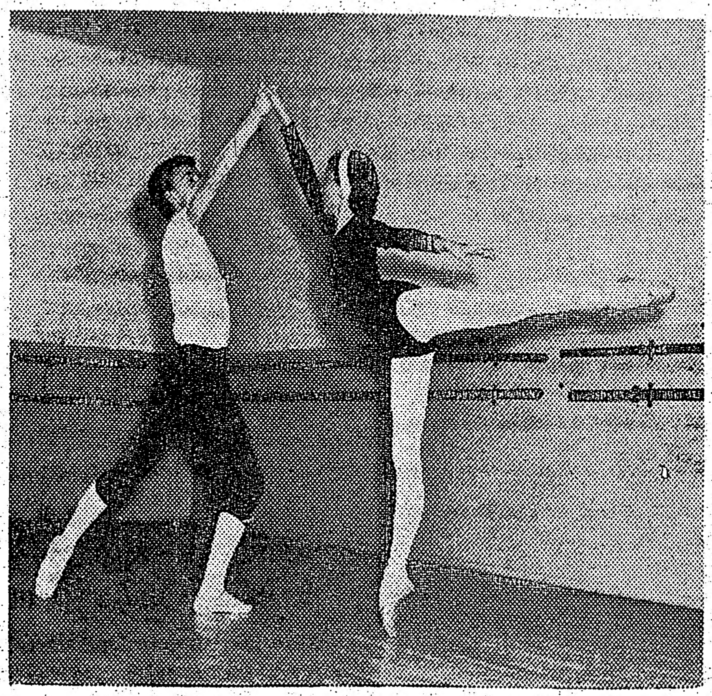

17. GADSKĀRTĒJAIS BALETA VAKARS

PIRMDIEN, 27. JŪNIJĀ,

PLKST. 8 VAKARĀ

ĪTONA AUDITORIJĀ

Ieejas kartes pie kases $1.50, $2.00

Nāciet šurpu, Jāņa bērni,
Nāciet lieli, nāciet mazi,
Lieliem došu saldu alu,
Maziem siera gabaliņu.

PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS novēl

R. G. BALODIS, D.C.

ĀRSTS CHIROPRAKTIKĀ

Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes

928A. Kingston Rd. Toronto 13, Ont. Tālr. 699-3584

Īsa bija Jāņu nakts,
Par visām naksniņām,
Te satumsa, te atausa,
Te saulīte gabalā.

Līksmus Līgo svētkus visiem latviešiem tuvumā un tālumā novēl

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA

Latvian (Toronto) Credit Union Ltd.

Sit, Jānīti, vara bungas,
Vārtu staba galiņā,
Lai sanāca Jāņa bērni
No maliņu maliņām.

PRIECĪGUS LĪGO SVĒTKUS novēl

JĀNIS GOBA BŪVUZŅĒMĒJS

1365 Martin Grv. Rd., Rexdale, Ont., Canada. Tel. 244-2451

DĀVANU SAIŅI

uz Baltijas valstīm, Ukrainu un Padomju Savienību.

Mēs nosūtām pārtikas saiņus līdz 33 mārciņām.

Lūdzu pieprasiet mūsu katalogu.

Bezmuitas dāvanas: Automobiļi, ledusskapji, veļas mazgājamās mašīnas, šujammašīnas, motocikleti, velosipēdi, televīzijas aparāti, foto aparāti u. c.

Mēs arī pārsūtām jūsu pakotos saiņus līdz 17¾ mārc netto. Šie sainīši ir pilnīgi apdrošināti.

Mūsu veikalā ir daudzas un dažādas mantas piemērotas sainīšiem.

Ārpus Toronto dzīvojošie klienti, sūtiet savus pasūtinājumus un sainīšus ar ekspresu vai pastu mums tālākai nosūtīšanai. Samaksu nokārtosiet vēlāk pēc mūsu paziņojuma saņemšanas.

Lietuviešu uzņēmums.

BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Avenue, Toronto 3, Ont.
Tel. 531-3098

FABRIKAS IZPĀRDOŠANA! Sestdienās — 18. jūnijā, 25. jūnijā un 2. jūlijā. LIELA IETAUPĪŠANA uz bērnu apģērbiem — kleitām un blūzēm, kā arī kleitu drānām. PETITE ORIGINALS Ltd. 20. Maud St. 5. stāvā, Toronto 2-B (divi bloki rietumos no Spadainas — starp Richmond un Adelaide). Brīva parkošana.

Venus

PUĶU VEIKALS

Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām

Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.

A. PUTNIŅŠ

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš 816 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

Lotus
792 BATHURST ST. (pie Bloor St.) LE 3-3884
FLORIST • GIFT SHOP • 802 BATHURST STREET • TORONTO • PHONE 533-880
● PUĶES ● LATVIEŠU GRĀMATAS ● SKAŅU PLATES ● DZINTARS ● KRISTALLS ● PORCELĀNS ● KERAMIKA
KANADAS UN ASV LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU IZSTRĀDĀJUMI
Ināra un Arvīds Tīrums
Kad Artūri un Žaņi nosvinēti,
Un Līgosvētki godam aizvadīti,
Un žūst un smaržo pļavās siena vāli —
Vēl svinams Paulis, Pēteris un Tālis.

VALUDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W, Toronto 4 Ont., tālr. 533—2837 Tautiešiem atlaide

PĀRSŪTĀM naudu uz LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

Ir liela starpība apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu
PL 9-0266.

BERGDON GALERIJA
☆ GLEZNAS UN IELOGOŠANA
☆ SKULPTŪRAS
☆ ANTĪKAS
☆ TELPU DEKORĒŠANA
180 DAVENPORT Rd., tel. 924-3865, Toronto

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak. Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

R. G. BALODIS D.C.
ĀRSTS CHIROPRAKTIKĀ
Ārstēju muguras, kāju un galvas sāpes.
928A. Kingston Rd. Toronto 13, Ont. Tālr. 699—3584.

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769—8280

IZĪREJAMS
divu guļamistabu dzīvoklis.
Zvanīt 461—7207, Toronto

LAIMONS AUTO SERVICE
603 Gerrard St. E. (pie Broadview Ave.) Tālr. 466-0540, Toronto.
Dažādu veidu auto remonti, smērēšana un eļļas maiņa.
Ratu balansēšana. Garantēts darbs. LAIMONIS MAROVSKIS

A. EGLĪTIS — T.V RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1585. Toronto 19

Turner & Porter
Estd 1874
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 2-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-8153
Parkošana abās bēru mājās.

H. Rosar
FUNERAL DIRECTOR
APBEDISANES BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

CALLAS
puķu veikals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911
PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDĀ MĀJĀS.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA Tālr. mājās HO 5-5317

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont.

Skaņu plates
LP — 33 1/3 RPM
Pēteris Lielzuika, tenors — Par katru stundu ... $4.50
1. Par katru stundu, Mocekļi, Lūgšana, Tu augstais Dievs, Latvju bāru dziesma, Aglona.
2. Visspēcīgais, Visvarenais, Lūgšana, Šūpļa dziesma, Gaisma un Lūgšana no kantātes Tēvijai
Ērģeļu pavadījumā.
Vera Leinvēbere, klavieres $5.25
Jāzepa Vītola — Variācijas,
T. Ķeniņa — Sonāte.
+ 3% P.S.T.
Dabūjamas DV Grāmatnīcā,
491 College St., Toronto 4, Ont.

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nulīša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
tel. 363—4451
365 Bay Street,
Toronto.

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
▪ attīstīšana ▪ palielinājumi ▪ duplikāti ▪
▪ citi darbi ▪ izcilus kvalitāte ▪ atlaide ▪
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOR
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST. KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

LĪGO!

SPORTS

UKRAIŅU BASKETBOLISTU PASKAIDROJUMS

Laikraksta „Latvija Amerikā" atbildīgajam redaktoram:

Sakarā ar mūsu sarunu šai pavasarī, esmu izstrādājis sekojošo paskaidrojumu Jūsu vadītajam laikrakstam, lai korriģētu rakstā „Turpinās pētīt Toronto DV nama jautājumu" (LA Nr. 12, — red.) izteikto apgalvojumu, ka Toronto DV basketbolisti 1965./66. gada sezonā nespēlēja Bathurst College Community basketbola līgā, tādēļ, ka nevēlējās spēlēt ar „komūnistisku ukraiņu vienību":

a) Līgā nav un nekad nav bijušas „komūnistisku ukraiņu vienības".

b) Līgas vienīgās divas ukraiņu vienības 1965./66. gada sezonā — St. Vlad's sporta klubs un UNYF Tridents — nav, nedz arī bijušas jebkādā veidā saskarē ar komūnismu vai komūnistiem.

c) Visām vienībām ar 1965. gada 22. oktobra rakstu paziņoja par rudens sanāksmi 1965. gada 29. oktobrī, lai organizētu un ievadītu līgas darbību 1965./66. gada sezonai. Šāds paziņojums izsūtīts arī DV basketbolistu pārstāvim R. Kadiķim.

d) 1965. gada 29. oktobra sanāksmē nolēma sezonu uzsākt, cik ātri vien iespējams, izstrādāt spēļu plānu un iespiest sezonas pases. Šai sanāksmē neieradās ne R. Kadiķis, nedz kāds cits DV basketbolistu pārstāvis.

e) Sezona sākās 1965. gada 7. novembrī. R. Kadiķis 8. novembrī mēģināja satikt līgas sekretāru. 19. novembrī notika īpaša līgas sanāksme ar R. Kadiķa piedalīšanos. Tā kā sezona jau bija iesākta, spēļu plāns izstrādāts un sezonas pases iespiestas, nolēma, ka DV basketbolisti 1965./66. gada sezonas spēlēs vairs nevar piedalīties. Nolēma arī, ka R. Kadiķim atstājama rīcības brīvība sarunāt draudzības spēles ar jebkuru līgas vienību, ja viņš izkārto nepieciešamos priekšdarbus un sarunā spēlei laukumu.

f) Pašreizējā stāvoklī DV basketbolisti var atgriezties līgas vienību vidū 1966./67. gada sezonā.

No augšējiem faktiem skaidri izriet, ka īstais iemesls, kādēļ DV basketbolisti nepiedalījās līgas 1965./66. gada spēlēs, nav kaut kāda iedomāta „komūnistisku ukraiņu vienība", bet gan augšējos punktos minētie apstākļi.

Gribu uzsvērt, ka pretošos DV basketbolistu iesaistīšanai līgā 1966./67. gada sezonā. Šīs pretošanās pamatā ir fakts, ka DV basketbolisti man parādā 20 dolaru. 1964./65. gada sezonā DV vienība divas reizes neieradās uz noliktajām spēlēm — vienreiz Christie ielas vingrotavā senioru klasē, otrreiz St. Vlad's vingrotavā junioru klasē. Saskaņā ar tā laika līgas noteikumiem, vienībām, kas neierodas uz spēlēm, jāatlīdzina tiesnešiem visi izdevumi. Šais abos gadījumos tiesnešiem noteikto atlīdzību samaksāja mans pārstāvis un es (8 dol. junioru un 12 dol. senioru klasē). Kad man šos 20 dolarus atmaksās, es iebildumus pret DV vienību atsaukšu.

Šie ir fakti, kas manā rīcībā. Esmu pārliecināts, ka Jūs publicēsit šo 12. februāra raksta atspēkojumu, it īpaši attieksmē uz apvainojumu komūnismā.

Julians Polika,
St. Vlad's sporta kluba priekšsēdis.

Hanoja noraida miera uvertīru

Apvienoto nāciju ģenerālsekretārs Utants nesen Ņujorkā izteicās, ka miera sarunām Vietnamā jāsākas ar abpusēju militāras darbības samazināšanu un ka sarunās jāiesaista visas ieinteresētās puses, vietkongus ieskaitot.

Pamati šādām sarunām mēģināti likt vairākkārt, bet līdz šim bez panākumiem. Nedēļas vidū Ziemeļvietnama vēlreiz noraidīja Vašingtonas priekšlikumu sākt miera sarunas, starplaikā samazinot militāro aktivitāti. Amerikāņiem tas nozīmētu arī Ziemeļvietn. bumbošanas pārtraukšanu. Rietumu diplomātiem Hanojā izdevies izlobīt, ka Ziemeļvietnamas valdība jaunāko prezidenta Džonsona miera ofensīvu uzskata par kārtējo viltību, kādēļ tai netic un nedomā uz to reaģēt.

Ziemeļvietnamai ir pašai savas prasības. Ja amerikāņi grib runāt par mieru, tad vispirms, nedodot nekādas koncesijas no savas puses, pat nedodot nekādus solījumus, jāpārtrauc visi amerikāņu gaisa uzbrukumi. Tikai pēc tam komūnisti ievadīšot sarunas par pašām miera sarunām...

Komūnisti, starp citu, Vietnamā ļoti nopietni domā par militāru uzvaru. Viņu cerības meklējamas divos dažādos virzienos. Vispirms, Dienvidvietnamas valdības sabrukumā, jo pretestība pret ministru prezidentu Kiju turpinās. Nav palīdzējusi premjēra deklarācija, ka vēl gadu pēc vispārējām vēlēšanām Saigonā valdīs militārā junta. Politiska chaosa rezultātā Dienvidvietnamā var izcelties pilsoņu karš, tās armijas cīņas spējas pret komūnistiem var samazināties līdz nullei. Otrkārt, Ziemeļvietnama vēl vienmēr cer, ka amerikāņiem Indoķīnas aizstāvēšana kādu jaunu dienu vienkārši apniks un ka pienāks diena, kad spiediens pašās ASV būs sasniedzis tādus apmērus, ka prezidents Džonsons vienkārši būs spiests izšķirties par amerikāņu karavīru izvākšanu no Dienvidvietnamas.

Amerikāņi vēl šodien gribētu Vietnamas konfliktu atrisināt miermīlīgu sarunu ceļā. Par šo jautājumu Varšavā runājuši ASV un sarkanās Ķīnas sūtņi. Polijas galvaspilsēta, kā zināms, ir vienīgā vieta pasaulē, kur ASV uztur tiešu kontaktu ar sarkano Ķīnu. Hanojā miera sarunu jautājumu pacēla Kanadas valdības speciālvētnieks Česters Ronings, kas, tāpat kā šāgada martā, no komūnistu galvaspilsētas atgriežās, nekā nepanācis. Roningam Hanojā bijušas tiešas sarunas ar Ziemeļvietnamas ministru prezidentu un ārlietu ministru Famvandongu. Kanadas aktīvitāte Vietnamas miera sarunu panākšanā izskaidrojama ar tās lomu Indoķīnas pamiera pārraudzības komisijā.

Pēc Vašingtonas neveiksmes un Roninga nesekmīgā brauciena uz Hanoju, nākamā Vietnamas miera ofensīva nāks tieši no Apvienoto nāciju ģenerālsekretāra Utanta, kas jau tuvākajā laikā paredzējis apmeklēt Maskavu, cerot saņemt Pad. savienības atbalstu saviem pūliņiem Tālajos austrumos. No Maskavas reakcijas atkarājas arī paša Utanta politiskā nākotne. Šogad 3. novembrī izbeidzas viņa ģenerālsekretāra pilnvaru laiks. Viņa atkalievēlēšana augstajā amatā būtu praktiski automatiska, ja vien pats Utants to vēlētos. Bet viņš vēl nav izšķīries, žēlodamies, ka līdzšinējos gados nav spējis paveikt nekā Vietnamas kaŗa izbeigšanai. Ja Pad. savienība solītos viņu Vietnamas jautājumos atbalstīt, Utants, droši vien, paliks amatā. Vietnamas problēmas atrisināšanai ģenerālsekretārs prasa sasaukt 1954. gada Ženēvas konferenci, kurā pārrunāja Indoķīnas likteni pēc franču sakāves pie Dienbienpū. Konferences priekšsēži bija Anglija un Pad. savienība. Pēdējā līdz šim liegusies sniegt savu atbalstu un piekrišanu šādas konferences jaunai sasaukšanai.

Vietnamas kaŗš...

(Pārnesums no 1. lpp.)

cis, kā atentāti pret Saigonas valdības locekļiem un uzbrukumi amerikāņu bazēm Vietnamā. Raksta autors saka: „Ir zināms, kas visu to diriģē..." Vietnamā amerikāņu uzdevums esot pierādīt, ka revolūcionārā taktika valsts iekšienē ne vienmēr beidzas ar uzvaru un saistīta ar lieliem zaudējumiem un risku.

Grūti iedomāties amerikāņiem labvēlīgāku Vietnamas kaŗa apgaismojumu. Vienīgi raksta sākumā raksta autors izsaka vieglu (un, vaļsirdīgi sakot, pelnītu) pārmetumu ASV politikai, atgādinot pagātni: laikā, kad Francija noasiņoja cīņās Dienvidaustrumāzijā, amerikāņi aizstāvēju ši „neiejaukšanās" politiku...

Ir intersanti salīdzināt šo rakstu amerikāņu „ienaidnieku" presē ar dažiem rakstiem amerikāņu sabiedroto un draugu avīzēs. LA 26. februāŗa numurā atreferēju pazīstamā angļu žurnālista Toinbija rakstu, kurš parādījās konservātīvajā presē: tajā ļoti asā veidā bija kritizēta amerikāņu „iejaukšanās" Vietnamas iekšējās lietās un bija ieteikts vietnamiešiem pēc iespējas ātrāk pašiem „brīvi" izlemt savu nākotni, tad vietnamieši, droši vien, apvienošoties Hočimina vadībā. Pirms dažām dienām tai pašā konservātīvajā avīzē bija ievietota kāda angļu žurnālista intervija ar amerikāņu žurnālisti un rakstnieci Margeritu Jangu (Younge), kuŗa atbalsta pretkaŗa kustību ASV. Uz britu žurnālista jautājumu, vai pretkaŗa kustība ir sociālistu vai komūnistu ierosināta vai atbalstīta, Janga atbildējusi negātīvi (naīvitāte vai apzinīga patiesības noliegšana?). Uz jautājumu par aprindām, kas aizstāv amerikāņu kaŗadarbību Vietnamā, viņa vispirms minēja „nacistu partiju, kas cenšas izjaukt katru miera demonstrāciju, sviežot tomātus u. c."

Salīdzinot šīs tik pretējās domas par Vietnamas jautājumu franču, angļu un amerikāņu skatījumā, ir jākonstatē, ka pasaulē bieži notiek pavisam negaidītas un savādas lietas...

Austra Augenberga

Kanada atkal pārdod kviešus komūnistiem

Kanadas tirdzniecības ministra Vintera vadīta sešu vīru delegācija Maskavā parakstījusi līdz šim lielāko Kanadas un Pad. savienības kviešu darījumu, kas krieviem nākamo 3 gadu laikā izmaksās 800 milj. dolaru un būs neapšaubāms atspaids visai Kanadas saimniecībai. Reizē Maskavā uz 3 gadiem atjaunots pastāvošais tirdzniecības līgums abu valstu starpā. 1963. gadā Kanada pārdeva Pad. savienībai kviešus 500 milj. dolaru apmērā, par 50 milj. dolaru mazāk 1965. gadā. Vispār, pēdējo 4 gadu laikā Kanadas kvieši krieviem izmaksājuši 1,8 bilj. dolaru. Sarkanai Ķīnai nākamo 3 gadu laikā apsolīts 4,5 — 7,5 milj. tonnu Kanadas kviešu. Daļa no Pad. savienībai domātajiem kviešiem, droši vien, turpinās ceļot uz Kubu un Apvienoto arabu republiku, ja pēdējai atraus ASV kviešu atlikumu piegādi. Par Kanadas kviešu netiešo ceļojumu uz Kubu ļoti uztraucas ASV, kamēr Kanadas valdība paskaidro, ka tā paraksta tirdzniecisku darījumu ar Pad. savienību un sarkano Ķīnu. Ko pēdējās ar iegūto preci dara pēc tam, tā vairs nav Kanadas darīšana...

Tirdzniecības ministrs Vinters ļoti sajūsmināts par šo jauno kviešu darījumu ar Pad. savienību. Kviešu cenas ceļas, prēriju farmeŗu bagātība vairojas. Pie tam vēl krievi neesot prasījuši nekādus ilgtermiņa maksājumu noteikumus. Par katru bušeli tikšot samaksāts nekavējoties un skaidrā naudā. Klīst baumas, ka Āzijas vidienē krievi atklājuši vēl neredzēti bagātīgus zelta krājumus, kādēļ starptautiskā valūta vairs neesot problēma.

Vai samazinās ASV spēkus Eiropā?

ASV aizsardzības ministrs Maknamara izteicies, ka ASV sāktu domāt par Rietumeiropā stacionētā kaŗaspēka samazināšanu tikai tad, ja Pad. savienība to darītu Austrumeiropā (resp. Austrumvācijā

ASV valdība acumirklī nedz noraida, nedz apstiprina baumas, ka diplomātiskā ceļā būtu sākušās sarunas ar Pad. savienību par abpusēju spēku samazināšanu. No Maskavas par šādu varbūtību nekas nav dzirdēts. Nekas nav dzirdēts arī par sarunām starp Pad. savienības, Austrumvācijas, Polijas un Čechoslovakijas aizsardzības ministriem Austrumberlīnē. Notikumi Varšavas pakta valstīs varētu likt domāt, ka Austrumeiropā — Austrumvācijā un Polijā — Pad. savienība varētu droši atļauties spēku samazināšanu, toties tos nāktos pastiprināt dienvidu sektoros, bet — ne vairs pret ārēju uzbrucēju. Cik zināms, Ungārijā, Rumānijā un Bulgārijā vairs nav padomju kaŗaspēka.

JAU DOMĀ PAR JAUNĀM RAĶETĒM

Ir aizdomas, ka Pad. savienībai izdevies izgatavot pretraķešu raķeti, kas tiek galā ar tādiem starpkontinentāliem uzbrucējiem, kā amerikāņu Minuteman vai mazāka rādija Polaris atomraķetēm. Katrā ziņā ap Maskavu un citām stratēģiski nozīmīgām padomju pilsētām notiek steidzīgi un slepeni būvdarbi. Tos, — saka amerikāņi, — veic jauno pretraķešu novietošanai.

ASV aviācijas vadība paskaidro, ka raķešražošanā iestājusies jauna faze. Amerikāņi steidzina par esošām trīs un četras reizes lielāku raķešbūvi. Raķetes atomlādiņš paliktu apmēram līdzšinējais, bet raķetes apmēru vairākkārtēja palielināšana nepieciešama dažādu sarežģītu instrumentu ietilpināšanai, ar kuŗu palīdzību maldināt pat visiespaidīgāko pretraķeti.

Vadoties no pašu pieredzes šai laukā, amerikāņi ir pārliecināti, ka pretraķešu arsenālā Pad. savienībai pagaidām nav nekā labāka nekā amerikāņiem, ja pat tik daudz. Bet tas tomēr jau nozīmē pētījumu panākumus pareizā virzienā. Piecu vai sešu gadu laikā Pad. savienības rokās patiesi var atrasties raķete, kas spēj gaisā iznīcināt visu to, kas pašreiz atrodams amerikāņu starpkontinentālajā arsenālā. Bet, kad šāda diena pienāks — ap 1970. gadu sākumu, pašreizējās jau būs aizstātas ar jaunām raķetēm — apmērā tik lielām un efektīvitātē tik komplicētām, ka vajadzēs atkal daudz gadu, lai tām atrastu pretlīdzekli.

DRŪMAS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

ģinālais nodokļu likums radīs veselu virkni grūti atrisināmu problēmu. Šis nodoklis ne tikai skars iedzīvotāju kabatas, radot dārdzības pieaugumu, bet ir jau radījis lielu nedrošības sajūtu strādājošos: darba devēji centīsies samazināt nodarbināto skaitu, atlaižot galvenokārt gados vecākos (kuŗiem dabūt jaunu vietu Britanijā neiespējami!) un tos, kuŗi līdz šim nestrādāja pilnu darba laiku — t. s. „parttime" darbiniekus. Ir jāatzīmē fakts, ka par sievieti strādnieci darba devējam būs jāmaksā mazāks nodoklis nekā par vīrieti. Maldās tās sievietes, kuŗas nosoda šo nodokli, izejot no „sieviešu vienlīdzības" principa, jo saskata tajā uzbrukumu sieviešu tiesībām. Gluži otrādi: darba devēji tagad centīsies, kur vien iespējams, aizstāt vīriešu darba spēku ar sievietēm, jo par tām mazāk jāmaksā, tādēļ paredzams liels pieprasījums pēc sieviešu darba spēka. Lai aprēķinātu jauno sarežģīto nodokli, kuŗu dažām rūpniecības nozarēm valdība maksās atpakaļ, būs jāalgo vesela jaunu ierēdņu armija. Šķiet, ka jaunā budžeta izstrādātājs nav izdomājis savu plānu līdz galam, nav padomājis arī par tā sekām.

Šķiet, ka lēboristu valdības popopularitāte jau mazinājusies. Tomēr tie, kas labi pazīst premjēru Vilsonu, apgalvo, ka viņš nav zaudējis savu pašapziņu: Vilsons jūtoties ļoti labi savā posteņī un esot pārliecināts, ka vienīgais zina, kas Britanijai vajadzīgs. Bet angļu saimnieciskās izredzes nākotnē visai drūmas. No pārāk drūmām domām britu pilsoņus pasarga galvenokārt viņu pārākuma apziņa, kuŗa liek vienmēr atcerēties, ka Britanija ir „labākā zeme pasaulē", tāpat viņu optimistiskais miers — gan jau visas lietas beidzot nokārtosies.

A. A.

Gānā atrasti subversijas dokumenti

Šī gada februārī gāztā Gānas prezidenta Nkrumas dokumentos atrasti sīki izstrādāti plāni subversijai gandrīz visās Afrikas valstīs. Gānas slepenās nometnēs krievu un ķīniešu instruktori apmācījuši melnos no visas Afrikas dažādu terroristu pienākumu veikšanai. Nkruma personīgi bijis līdzvainīgs Togo prezidenta Olimpio nogalināšanā, palīdzējis izstrādāt subversijas plānu pret Nigērijas ministru prezidentu Balevu, kā arī piedalījies sazvērestībā pret Nigērijas prezidentu Diori. Gānā izkaisītās aģentu un sabotieru skolas beiguši 342 personas. Visi instruktori pēc apvērsuma tika izraidīti. Cik tālu tas attiecas uz pašas Gānas aģentiem, visi atsaukti mājās, atskaitot no tādām valstīm, kā Dienvidafrika, Rodēzija un Portugales Afrikas teritorijas.

No Perū galvaspilsētas Limas saņemtas ziņas, ka armijai un policijas vienībām izdevies pilnīgi likvidēt Kastro ieaugušo komūnistu partizānu kustību. Pagājušā gadā kaut ko tamlīdzīgu likvidēja Argentīna, kamēr tādās Dienvidamerikas valstīs, kā Venecuelā, Gvatemālā un Kolumbijā, vēl vienmēr manāma pretvalstiska partizānu kustība.

Senātors Roberts Kenedijs Dienvidafrikas džungļu svelmē. Ed. Keiša karikatūra

Jūs esat vienmēr gaidīti pie
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis
Robertson
Chevrolet
Oldsmobile
35 gadus vienā vietā
1515
Danforth
HO 6—1131

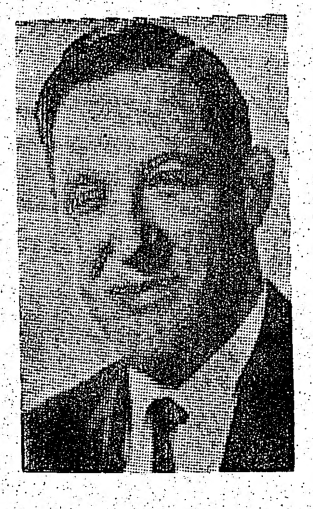

Hans Plaude
HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 3000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

1966. GADA MODEĻI PĀRDOŠANĀ
Noteikti iegriežaties, pie HANSA PLAUDES
Chevrolet un Oldsmobile modeļi.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
87 Roncesvalles Ave., Toronto 3.
Telefoni:
533-8553-4
536-0143
LĪGO!
realtor